

617

Besluit van 25 november 1993, houdende aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen alsmede aanwijzing van afgewerkte olie als afvalstof (Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 1 juli 1993, nr. MJZ01793030, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 1.1, eerste en tiende lid, van de Wet milieubeheer;

De Raad van State gehoord (advies van 18 november 1993, nr. W08.93 0402);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 24 november 1993, nr. MJZ 24n93005, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. In dit besluit wordt verstaan onder: afgewerkte olie: smeer- en systeemolie die hetzij door vermenging met andere stoffen, hetzij op andere wijze onbruikbaar is geworden voor het doel waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd, tenzij:

- a. zich in die olie een gehalte aan polychloorbifenylen van meer dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180, bevindt, of
- b. zich in die olie een gehalte aan organische halogeenvverbindingen, berekend als chloor, bevindt van meer dan 1000 mg/kg, of
- c. het vlampunt van die olie lager is dan 55°C, of
- d. die olie na het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd, vermengd is met andere stoffen dan uitsluitend – al dan niet met water of sediment verontreinigde – lichte of zware stookolie, gasolie of dieselolie; bijlage I, II en III: de bij dit besluit behorende bijlage I, II onderscheidenlijk III.

2. Onder afgewerkte olie wordt niet verstaan: afgewerkte boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsies daarvan.

Artikel 2

Als afvalstof wordt aangewezen: afgewerkte olie.

Artikel 3

Als gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer worden aangewezen:

- a. afvalstoffen die ontstaan bij de in bijlage I, kolom P, vermelde processen en die geheel of gedeeltelijk bestaan uit de afvalstoffen, vermeld in bijlage I, kolom A, tenzij in die bijlage anders is aangegeven;
- b. afvalstoffen die geheel of gedeeltelijk bestaan uit stoffen, vermeld in bijlage II, tenzij de concentratie van de stoffen in die afvalstoffen kleiner is dan de in bijlage II daarvoor aangegeven concentratiegrenswaarde.

Artikel 4

1. Het bepaalde in artikel 3 is niet van toepassing met betrekking tot huishoudelijke afvalstoffen die niet zijn afgegeven of ingezameld.
2. Het bepaalde in artikel 3, onder a, is niet van toepassing met betrekking tot afvalstoffen ten aanzien waarvan de houder van die afvalstoffen heeft aangetoond dat de stoffen, vermeld in bijlage II, zich daarin uitsluitend bevinden in een concentratie die kleiner is dan de in bijlage II daarvoor aangegeven concentratiegrenswaarde, behoudens voor zover het betreft afvalstoffen die ontstaan bij de in bijlage I, kolom P, onder 46, vermelde processen en die geheel of gedeeltelijk bestaan uit de afvalstoffen, vermeld in bijlage I, kolom A, onder 46.1 tot en met 46.8.
3. Afvalstoffen die ingevolge artikel 3, onder b, van dit besluit worden aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen, worden niet als zodanig aangewezen, voor zover dit in bijlage III is bepaald.

Artikel 5

De bepalingen van dit besluit treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende bepalingen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld, met dien verstande dat dit tijdstip niet eerder kan worden gesteld dan een maand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Artikel 6

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 25 november 1993

Beatrix

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders

Uitgegeven de *dertigste* november 1993

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 14 december 1993, nr. 240

BIJLAGE I VAN HET BESLUIT AANWIJZING GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN

Lijst van processen waaruit gevaarlijke afvalstoffen vrijkomen

P (processen)		A (afvalstoffen)	
1.	Petrochemische processen en pyrolytische behandelingen	1.1	ovenpuin
		1.2	olie-water-slibmengsel
		1.3	oliehoudende bleekarde
		1.4	zuurteer
		1.5	zwavelhoudend restant van de ontzweveling
		1.6	oliewatermengsel
		1.7	oliehoudend slib
		1.8	olieëmulsie
		1.9	oliehoudend zuur
		1.10	teerrestant op basis van steenkoolteer
		1.11	slib van de afvalwaterzuivering
		1.12	restant vloeibare en pasteuze organische stoffen op basis van aromatische, alifatische en naftenische koolwaterstoffen
		1.13	restant van het met behulp van loog wassen van brandstoffen
2.	Aardgasproductie	2.1	kwikhoudend slib
		2.2	kwikhoudend filtermateriaal
		2.3	zwavelhoudende restanten
3.	Productie of toepassing van zink; productie van zinkoxyde	3.1	zinkassen
		3.2	zinkslakken
		3.3	jarosiet
4.	Productie of toepassing van lood	4.1	loodassen
		4.2	loodslakken
		4.3	loodhoudend filterstof
5.	Productie of toepassing van cadmium	5.1	cadmiumhoudend filterstof
6.	Productie of toepassing van arseen	6.1	arseenhoudend filterstof
7.	Productie van gietijzer	7.1	koepelovenstof
8.	Productie van ruwijzer en staal met oxystaalconverters of elektro-ovens	8.1	hoogovengasstof
		8.2	filterstof
		8.3	vliegas
		8.4	overig afzuigingsstof
9.	Productie van aluminium (primaire of secundaire productie)	9.1	filterstof
		9.2	kathoderestanten
		9.3	ovenpuin
10.	Non-ferro-metallurgische processen	10.1	zware-metalenhoudend ovenpuin
		10.2	arseenkalk
11.	Harden van staal	11.1	cyanide-, nitraat- of nitriethoudend slib
		11.2	hardingszout
12.	Productie of toepassing van asbest of asbesthoudende materialen	12.1	asbesthoudende restanten
13.	Productie van chloor door middel van het diafragma-electrolyseproces	13.1	asbesthoudend restant
14.	Fenolproductie	14.1	fenolmengsel
		14.2	fenolwatermengsel

P (processen)		A (afvalstoffen)	
15.	Metaalbewerking	15.1	seleenhoudend metaalafval
		15.2	berylliumhoudend metaalafval
		15.3	boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsies daarvan
		15.4	olie-water-slibmengsel
16.	Metaaloppervlaktebehandeling, zoals het etsen, beitsen, glanzen, galvaniseren, reinigen, ontvetten en thermisch verzinken	16.1	zuur, zuurrestant of zuurmengsel
		16.2	loog, loogrestant of loogmengsel
		16.3	galvanisch bad en (half) concentraat op basis van sulfide, chroom(VI), cyanide, koper, zink, cadmium, nikkel of tin
		16.4	koperetsvloeistof
		16.5	halogeenvrij slib uit een bad op basis van organische oplosmiddelen
		16.6	halogeenhoudend slib uit een bad op basis van organische oplosmiddelen
		16.7	fosfateerslib
		16.8	halogeenhoudend organisch ontvettingsbad
		16.9	slib uit beitsbad
17.	Behandeling van galvanische en vergelijkbare baden en de waterzuivering in de metaaloppervlaktebehandeling	17.1	metaalhydroxydeslib met chroom, cadmium, koper, zink, nikkel of zilver
		17.2	zware-metalenhouddend eluaat van ionenwisselaars
		17.3	zware-metalenhouddend half-contraat van membraansystemen
18.	Produktie van zuren of ammoniak	18.1	zuurhoudende restanten
		18.2	ammoniakhoudende restanten
19.	Produktie of toepassing van oplosmiddelen	19.1	verontreinigde halogeenvrije aromatische, alifatische of naftenische oplosmiddelen
		19.2	verontreinigde halogeenvrije oplosmiddelen op basis van fenolen, ketonen, ethers, acetaten, alcoholen of glykolen
		19.3	verontreinigde halogeenhoudende aromatische, alifatische of naftenische oplosmiddelen
		19.4	verontreinigde halogeenhoudende oplosmiddelen op basis van fenolen
		19.5	verontreinigde oplosmiddelen of mengsels van oplosmiddelen, op basis van organische stikstofhoudende aromaten, naftenen of alifaten
		19.6	verontreinigde oplosmiddelen of mengsels van oplosmiddelen, op basis van organische zwavelverbindingen
		19.7	destillatieresidu
20.	Het verwijderen van coatings van schepen, bruggen en sluizen, hoogspanningsmasten en wegmarkeringen door middel van stralen	20.1	met coatings verontreinigd straalmiddel
21.	Produktie of toepassing van coatings, zoals verven, lakken, vernissen en kunststof, en van inkten	21.1	restanten van coatings of inkten, voor zover niet volledig uitgehard
		21.2	slib van de afvalwaterzuivering bij de produktie
22.	Produktie of toepassing van lijmen, kitten, kleefmiddelen en harsen	22.1	restant lijm, kit of kleefmiddel (anders dan op plantaardige of dierlijke basis), voor zover niet volledig uitgehard
		22.2	restant harsolie
23.	Produktie of toepassing van latex	23.1	restant latex of latex-emulsie, voor zover niet volledig uitgepolymeriseerd of uitgecoaguleerd

P (processen)		A (afvalstoffen)	
24.	Productie of toepassing van verfabijtmiddelen	24.1	restant afbijtmiddel
25.	Drukken en kopiëren met vloeibare toner	25.1	restant drukinkt
		25.2	restant zeefdrukinkt
		25.3	restant lakken
		25.4	restant vloeibare toner
		25.5	restant schoonmaakmiddelen op basis van organische vloeistoffen
		25.6	restant etsvloeistoffen
		25.7	restant dispergeeroliën
		25.8	restant oxydatiemiddelen
26.	Productie of toepassing van fotochemicaliën	26.1	restant ontwikkelaar
		26.2	restant fixeer
		26.3	restant bleekfixeer
27.	Productie of toepassing van organische peroxyden	27.1	restant organische peroxyden
28.	Productie of toepassing van halogeenhoudende koolwaterstoffen of van aromatische, alifatische of naftenische koolwaterstoffen	28.1	restant vloeibare of pasteuze organische stoffen op basis van halogeenhoudende koolwaterstoffen
		28.2	restant vloeibare of pasteuze organische stoffen op basis van aromatische, alifatische of naftenische koolwaterstoffen
29.	Productie of toepassing van organische stikstofverbindingen of organische zuurstofverbindingen	29.1	restant vloeibare of pasteuze organische stoffen op basis van organische stikstof- of zuurstofverbindingen (anders dan plantaardige of dierlijke koolhydraten, eiwitten, vetten en vetzuren)
30.	Productie of toepassing van stoffen (met uitzondering van katten) op basis van siliconen	30.1	restant siliconenolie
		30.2	siliconenhoudend restant
31.	Productie van doek en textiel	31.1	restant textielchemicaliën
32.	Productie of toepassing van kunststoffen of grondstoffen daarvoor	32.1	halogeenvrij restant additieven voor kunststoffen (zoals kleurstoffen, stabilisatoren of vlamvertragers)
		32.2	halogeenhoudend restant additieven voor kunststoffen
		32.3	halogeenvrij restant weekmakers voor kunststoffen
		32.4	halogeenhoudend restant weekmakers voor kunststoffen
		32.5	restant van de bereiding van vinylchloridemonomeer
		32.6	restant van de bereiding van acrylonitrilmonomeer
		32.7	restant vloeibare of pasteuze rubberemulsie of rubberoplossing, voor zover niet uitgepolymeriseerd
		32.8	slib van de afvalwaterzuivering van de rubberproductie, voor zover niet uitgepolymeriseerd
		32.9	PVC-houdende restanten, voor zover niet uitgepolymeriseerd
		33.	Productie van cosmetica
34.	Productie van farmaceutica	34.1	restant van de productie van geneesmiddelen (anders dan plantaardige of dierlijke koolhydraten, eiwitten, vetten en vetzuren)

P (processen)		A (afvalstoffen)	
35.	Productie, formulering of toepassing van bestrijdingsmiddelen	35.1	productie- of formuleringsrestant
		35.2	slib van de afvalwaterzuivering
		35.3	hexa en hexahoudend restant op basis van hexachloorcyclohexaan of hexachloorbenzeen
		35.4	restant van de toepassing van bestrijdingsmiddelen
36.	Productie, formulering of toepassing van houtverduurzamingsmiddelen	36.1	productie- of formuleringsrestant
		36.2	slib van de afvalwaterzuivering
		36.3	restant van de toepassing van houtverduurzamingsmiddelen
		36.4	houtloogbad
37.	Reiniging, lediging en onderhoud van tanks en afscheiders van vaartuigen en voertuigen en van mobiele en stationaire opslagtanks	37.1	oliehoudend ladingrestant, waswater en slib
		37.2	chemicaliënhoudend lading restant, waswater en slib
		37.3	olie-water-slibmengsel en oliehoudende luchtfilters uit olie-, vet-, slib- of benzine-afscheiding
38.	Reiniging van vaten, waarin zich chemische stoffen hebben bevonden	38.1	chemicaliënhoudend restant van de reiniging van vaten
		38.2	slib van de afvalwaterzuivering
39.	Zuiveringsprocessen voor lucht en water	39.1	slib van de afvalwaterbehandeling van de kunstmestproductie
		39.2	slib van de behandeling van fluorwaterstofzuurafvalwater
		39.3	zware-metalenhoudend restant van gebruikt ionenwisselaarmateriaal in de waterzuivering
		39.4	rookgasreinigingsresidu
40.	Zuiveringsprocessen voor organische vloeistoffen	40.1	filters en filtermateriaal waaraan zich organische vloeistoffen bevinden, zoals minerale olie, synthetische olie en organochloorverbindingen
41.	Afvalverwerkingsprocessen, zoals verbranding, destillatie en scheidings- en concentratietechnieken	41.1	slakken van de verbranding van uitsluitend gevaarlijke afvalstoffen
		41.2	vliegias van de verbranding van afvalstoffen, met uitzondering van uitsluitend communaal zuiverings-slib
		41.3	rookgasreinigingsresidu
		41.4	restant van de verbranding van kabels
		41.5	accuzuur
		41.6	destillatieresidu van de verwerking van verontreinigde halogeenvrije organische oplosmiddelen
		41.7	destillatieresidu van de verwerking van verontreinigde halogeenhoudende organische oplosmiddelen
42.	Het shredderen van voornamelijk uit metaal, kunststof of rubber bestaande objecten	42.1	shredderafval
43.	Chemische processen in laboratoria voor (controle)onderzoek en onderwijs	43.1	laboratoriumafval, met uitzondering van de afvalstoffen die ingevolge bijlage III, onder U.1, aanhef, en U.2 worden uitgezonderd
44.	Toepassing van amalgaam in de tandheelkunde	44.1	amalgaamhoudende restanten

P (processen)		A (afvalstoffen)	
45.	Het verrichten van onderhouds- en herstelwerkzaamheden aan voertuigen en machines	45.1	olie-watremengsels, oliehoudend slib en olie-emulsie
		45.2	filters en filtermateriaal waaraan zich organische vloeistoffen bevinden, zoals minerale olie, synthetische olie en organo-chloorverbindingen
46.	Medische handelingen in intra- en extramuraal instellingen voor de gezondheidszorg	46.1	menselijk anatomische resten en orgaan- delen die vrijkomen bij operatieve en obstetrische ingrepen, bij obductie en bij wetenschappelijk onderzoek/onderwijs
		46.2	proefdieren en delen van proefdieren voor zover niet voor destructie aangeboden
		46.3	beddingafval afkomstig van proefdieren voor zover deze zijn besmet met ziektekiemen, genoemd in groep A en B van de Wet bestrijding infectieziekten en opsporing ziekteoorzaken, of zijn behandeld met geneesmiddelen
		46.4	afval van afdelingen/kamers, waar patiënten vanwege hun besmettingsrisico voor ziekenhuismedewerkers geïsoleerd worden verpleegd
		46.5	afval van microbiologische laboratoria dat bacterieel, viraal of met schimmels besmet is
		46.6	scherpe voorwerpen, zoals injectienaalden, afgeknipte capillairen, scalpels, kapotte instrumenten en bloedbuizen
		46.7	grotere hoeveelheden bloed, plasma en andere pasteuze en vloeibare afvalstoffen
		46.8	cytostatica
47.	Iedere handeling met betrekking tot en ieder gebruik van smeeren systeemolie	47.1	afgewerkte olie
		47.2	andere afgewerkte smeer- en systeemolie

Reikwijdte van bijlage I

Huishoudelijke afvalstoffen die niet zijn afgegeven of ingezameld worden ingevolge artikel 4, eerste lid, van dit besluit niet als gevaarlijke afvalstoffen aangemerkt.

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT AANWIJZING GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN

Lijst van stoffen

1. Algemeen

De stoffen zijn ingedeeld in vijf klassen. Voor de klassen A, B, C en D geldt een – voor ieder van deze klassen verschillende – concentratiegrenswaarde.

2. Toepassing van de concentratiegrenzen

2.1 Betekenis van de concentratiegrenswaarde

De afvalstoffen die geheel of gedeeltelijk bestaan uit stoffen, vermeld in de klassen A, B, C en D, worden als gevaarlijke afvalstof aangemerkt, tenzij de concentratie van de stoffen in die afvalstoffen kleiner is dan de toepasselijke concentratiegrenswaarde.

2.2 Anti-mengclausule

Bij de bepaling van de concentratie worden de gevolgen van verdamping, verdunning, vermenging of uitloging van de afvalstoffen niet in aanmerking genomen. Deze clausule is niet van toepassing op het met een vergunning als bedoeld in artikel 8.1 van de Wet milieubeheer of een ontheffing als bedoeld in artikel 10.47 juncto artikel 10.43 van de Wet milieubeheer bewerken of verwerken van afvalstoffen waarvan het verdampen, verdunnen, vermengen, of uitlogen van de afvalstoffen een onderdeel is.

2.3 Concentratie waarop de grenswaarde wordt betrokken

Indien een stof in de lijst van stoffen is opgenomen door middel van de aanwijzing van het element als zodanig (bijvoorbeeld «zwavel») of in combinatie met de toevoeging «verbindingen» (bijvoorbeeld «arseen en arseenverbindingen») worden de concentratiegrenswaarden betrokken op de in het afval aanwezige concentratie van dat element.

Indien een stof in de lijst van stoffen is opgenomen door middel van een aanwijzing als verbinding van een bepaald metaal (bijvoorbeeld «zilverbindingen») worden de concentratiegrenswaarden betrokken op de in het afval aanwezige concentratie van dat metaal.

Indien het om asbest gaat, wordt de concentratiegrenswaarde betrokken op de in het afval aanwezige concentratie van deze stof.

Indien een stof in de lijst van stoffen is opgenomen door middel van een aanwijzing als groep van zouten (bijvoorbeeld «sulfiden») worden de concentratiegrenswaarden betrokken op de betreffende zuurrest.

Indien een stof in de lijst van stoffen op andere wijze is opgenomen, dus:

- uitsluitend als verbinding (bijvoorbeeld «benzeen» of «aluminiumchloride») of groep van verbindingen (bijvoorbeeld «gechlorideerde aromatische verbindingen»), of
- in samenhang met de aanduiding «organische verbindingen» (bijvoorbeeld «organische fosforverbindingen»), of

- als functionele groep (bijvoorbeeld «aminen»), worden de concentratiegrenswaarden betrokken op de in het afval totaal aanwezige concentratie van de betreffende verbindingen.

In geval het afval meerdere stoffen bevat die onder eenzelfde nummer-aanduiding in de stoffenlijst zijn begrepen, worden de concentraties van de betreffende stoffen bij elkaar opgeteld.

Voor zover het waterhoudende afvalstoffen betreft worden de concentratiegrenzen betrokken op het droge stofgehalte ervan, voor zover dit gehalte 0,1 gewichtsprocent of meer bedraagt. Indien het gehalte aan droge stof kleiner is dan 0,1 gewichtsprocent, worden de concentratiegrenzen, verkleind met een factor duizend, betrokken op de gehele partij, dus inclusief water.

2.4 Toepasselijkheid van meer dan een grenswaarde

De opzet van de stoffenlijst in deze bijlage brengt met zich mee dat sommige stoffen onder verscheidene klassen in de lijst kunnen worden teruggevonden. Indien in zodanig geval sprake is van verschillende concentratiegrenzen geldt steeds de klasse met de laagste concentratiegrenswaarde.

3. Organische verbindingen

Onder «organische verbindingen» worden slechts die verbindingen begrepen welke op industriële wijze zijn gewonnen of vervaardigd. Onder «op industriële wijze gewonnen organische verbindingen», als bedoeld in de eerste zin, worden niet begrepen organische verbindingen welke deel uitmaken van het celmateriaal van organismen of de afbraakproducten van dit celmateriaal.

Onder «organische verbindingen» en «koolwaterstoffen» worden niet begrepen volledig uitgepolymeriseerde verbindingen.

4. Klassen

Klasse A

Concentratiegrenswaarde: 50 mg/kg

A.1	Antimoon en antimoonverbindingen
A.2	Arseen en arseenverbindingen
A.3	Beryllium en berylliumverbindingen
A.4	Cadmium en cadmiumverbindingen
A.5	Chroom (VI) verbindingen
A.6	Kwik en kwikverbindingen
A.7	Seleen en seleenverbindingen
A.8	Telluur en telluurverbindingen
A.9	Thallium en thalliumverbindingen
A.10	Anorganische cyaanverbindingen (cyaniden)
A.11	Metaalcarbonylen
A.12	Naftaleen
A.13	Anthraceen
A.14	Fenantreen
A.15	Chryseen, benzo(a)anthraceen, fluorantheen, benzo(a)pyreen, benzo(k)fluorantheen, indeno(1,2,3-cd)pyreen en benzo(ghi)peryleen
A.16	Gehalogeneerde koppels van aromatische ringen, zoals polychloorbifenylen, polychloorterfenylen en derivaten daarvan
A.17	Gehalogeneerde aromatische verbindingen
A.18	Benzeen
A.19	Dieldrin, aldrin en endrin
A.20	Organotinverbindingen

Klasse B

Concentratiegrenswaarde: 5 000 mg/kg

B.1	Chroom (III) verbindingen
B.2	Cobaltverbindingen
B.3	Koperverbindingen
B.4	Lood en loodverbindingen
B.5	Molybdeenverbindingen
B.6	Nikkelverbindingen
B.7	Tinverbindingen
B.8	Vanadiumverbindingen
B.9	Wolframverbindingen
B.10	Zilververbindingen
B.11	Organische halogeenvbindingen
B.12	Organische fosforverbindingen
B.13	Organische peroxyden
B.14	Organische nitro- en nitrosoverbindingen
B.15	Organische azo- en azoxyverbindingen
B.16	Nitrillen
B.17	Aminen
B.18	(Iso- en thio-)cyanaten
B.19	Fenol en fenolische verbindingen
B.20	Mercaptanen
B.21	Asbest
B.22	Halogeensilanen
B.23	Hydrazine(n)
B.24	Fluor
B.25	Chloor
B.26	Broom
B.27	Witte en rode fosfor
B.28	Ferrosilicium en -legeringen
B.29	Mangaansilicium
B.30	Halogeenvbevattende stoffen die bij aanraking met vochtige lucht of met water zure dampen afgeven, zoals siliciumtetrachloride, aluminiumchloride, titaan-tetrachloride

Klasse C

Concentratiegrenswaarde: 20 000 mg/kg

C.1	Ammoniak en ammoniumverbindingen
C.2	Anorganische peroxyden
C.3	Bariumverbindingen, met uitzondering van bariumsulfaat
C.4	Fluorverbindingen
C.5	Fosforverbindingen, met uitzondering van de fosfaten van aluminium, calcium en ijzer
C.6	Bromaten, (hypo-)bromieten
C.7	Chloraten, (hypo-)chlorieten
C.8	Aromatische verbindingen
C.9	Organische siliciumverbindingen
C.10	Organische zwavelverbindingen
C.11	Jodaten
C.12	Nitraten, nitrieten
C.13	Sulfiden
C.14	Zinkverbindingen
C.15	Zouten van perzuren
C.16	Zuurhalogeniden, zuoramiden
C.17	Zuuranhydriden

Klasse D

Concentratiegrenswaarde: 50 000 mg/kg

D.1	Zwavel
D.2	Anorganische zuren
D.3	Metaalwaterstofsulfaten
D.4	Oxyden en hydroxyden, met uitzondering van die van: waterstof, koolstof, silicium, ijzer, aluminium, titaan, mangaan, magnesium, calcium
D.5	Alifatische en naftenische koolwaterstoffen
D.6	Organische zuurstofverbindingen
D.7	Organische stikstofverbindingen
D.8	Nitriden
D.9	Hydriden

Klasse E

Geen concentratiegrenswaarde

E.1	Licht ontvlambare stoffen
E.2	Stoffen die bij aanraking met water of vochtige lucht, licht ontvlambare gassen ontwikkelen in een gevaarlijke hoeveelheid.

BIJLAGE III VAN HET BESLUIT AANWIJZING GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN

Lijst van uitzonderingen

U.1. Voorwerpenregeling:

Afvalstoffen worden niet als gevaarlijke afvalstof aangemerkt indien zij bestaan uit voorwerpen die in het afvalstadium zijn geraakt, tenzij:

- a. dit is geschied voordat zij de gebruiker hebben bereikt;
- b. dit is geschied nadat zij de gebruiker hebben bereikt en bestaan uit:
 1. transformatoren, warmte-overdrachtsystemen of hydraulische systemen of onderdelen daarvan, waarin zich vloeistof bevindt met een concentratie aan gehalogeneerde koppels van aromatische ringen (zoals PCB, PCT) groter dan 50 mg/kg;
 2. a. transformatoren waaruit de vloeistof is verwijderd en waarin in de daarin nog achtergebleven vloeistof de concentratie aan gehalogeneerde koppels van aromatische ringen (zoals PCB, PCT) groter is dan 100 mg/kg;
 - b. warmte-overdrachtsystemen of hydraulische systemen of onderdelen daarvan, waaruit de vloeistof is verwijderd en waarin in de daarin nog achtergebleven vloeistof de concentratie aan gehalogeneerde koppels van aromatische ringen (zoals PCB, PCT) groter is dan 500 mg/kg;
 3. condensatoren, weerstanden en smoorspoelen, waarvan het gewicht meer dan 1 kilogram bedraagt en waarin zich gehalogeneerde koppels van aromatische ringen (zoals PCB, PCT) bevinden in een concentratie van meer dan 50 mg/kg;
 4. voorwerpen waar de onder de nummers 1, 2 en 3 genoemde voorwerpen onderdeel van uitmaken;
 5. ontplofbare voorwerpen en met ontplofbare stoffen geladen voorwerpen als bedoeld in de Wet Gevaarlijke Stoffen;
 6. asbesthoudende remblokken en koppelingsplaten uit voertuigen;
 7. accu's;
 8. batterijen;
 9. gasontladingslampen;
 10. kwikhoudende thermometers.

U.2. Specifieke uitzonderingen:

Afvalstoffen worden niet als gevaarlijke afvalstoffen aangemerkt voor zover zij uitsluitend bestaan uit:

- a. plantaardige en dierlijke koolhydraten, eiwitten, vetten en vetzuren;
- b. keramische produkten zoals aardewerk, porselein, baksteen;
- c. geëmailleerde produkten;
- d. glasprodukten;
- e. kunststoffen of elastomeren (rubbers);
- f. vormzand van metaalgieterijen;
- g. restanten van wegverharding en asbestvrije vloer of dakbedekking;
- h. bitumenrestant;
- i. bouw- en sloopafval, waarin zich, op het moment van afgifte, na selectief verwijderen geen lood, asbesthoudende bestanddelen, teermastiek en verontreinigd verpakkingsmateriaal van verf, van houtverduurzamingsmiddelen, van zuren, van lijmen of van kitten bevinden;
 - j. dierlijke meststoffen;
 - k. metaalsilicaten;
 - l. slakken vrijkomend bij de verbranding van uitsluitend huishoudelijke dan wel daarmee tezamen te verbranden andere afvalstoffen;
 - m. slakken en vliegias, vrijkomend bij met poederkool gestookte vuurhaarden en bij kolenvergassingsinstallaties;
 - n. formatiewater, inclusief de daarvan niet af te scheiden hulpstoffen, dat in het kader van de uitoefening van het mijnbouwbedrijf, na scheiding

van de delfstof, in een daartoe geëigende gas- of olievoerende formatie wordt gebracht;

o. afvalstoffen, afkomstig van installaties voor het shredderen van andere dan gevaarlijke afvalstoffen;

p. niet corroderende legeringen met een gehalte aan metalen, genoemd in bijlage II onder A.1 tot en met A.4, A.6 tot en met A.9 en B.4, dat kleiner is dan 20% op gewichtsbasis.

Huishoudelijke afvalstoffen

Huishoudelijke afvalstoffen die niet zijn afgegeven of ingezameld worden ingevolge artikel 4, eerste lid, van dit besluit niet als gevaarlijke afvalstoffen aangemerkt.

1. Inleiding

Bij het in werking treden van de wet van 13 mei 1993, Stb. 283, tot uitbreiding en wijziging van de Wet milieubeheer (afvalstoffen) – hierna ook aan te duiden als Wet milieubeheer (afvalstoffen) – zijn de Afvalstoffenwet en de Wet chemische afvalstoffen (Wca) ingetrokken. Daarmee zijn de uitvoeringsbesluiten op grond van deze wetten van rechtswege vervallen. In plaats daarvan zijn op grond van de Wet milieubeheer (afvalstoffen) uitvoeringsbesluiten opgesteld. Het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (hierna aan te duiden als het BAGA) is een van deze besluiten.

Opgemerkt wordt dat nadere regels met betrekking tot de aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen, onder meer inzake de toe te passen meetmethoden, zijn opgenomen in een ministeriële regeling krachtens artikel 1.1, dertiende lid, van de Wet milieubeheer.

1.1 *Strekking van het besluit*

Ingevolge de Wca en de Afvalstoffenwet werd een onderscheid gemaakt tussen chemische afvalstoffen en afgewerkte olie enerzijds en andere afvalstoffen anderzijds. Op de beide eerste categorieën afvalstoffen had de Wca betrekking. Voor zover geen specifieke wetten van toepassing waren, gold voor de overige afvalstoffen de Afvalstoffenwet. Op deze verdeling van het bereik van beide wetten was een uitzondering gemaakt voor huishoudelijke en daarmee gelijkgestelde chemische afvalstoffen. Hierop was de Afvalstoffenwet van toepassing.

In de Wet milieubeheer (afvalstoffen) wordt – afgezien van afvalwater – uitgegaan van een indeling van afvalstoffen in een viertal categorieën: autowrakken, huishoudelijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen. Laatstgenoemde categorie is in hoofdzaak in de plaats gekomen van de oude categorieën chemische afvalstoffen en afgewerkte olie. Het hoofdstuk Afvalstoffen van de Wet milieubeheer kent er een verzaamd regime voor dat is geënt op de regeling van de Wca. Ingevolge artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer wordt bij algemene maatregel van bestuur bepaald welke afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen worden aangewezen. Het artikel omschrijft het begrip gevaarlijke afvalstoffen als volgt: bij algemene maatregel van bestuur als zodanig aangewezen afvalstoffen, met inachtneming van ter zake voor Nederland verbindende verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties. Het BAGA geeft aan deze bepaling uitvoering.

Voor een goed begrip wordt nog opgemerkt dat de Wca ook het begrip gevaarlijke afvalstoffen kende. Deze term had een specifieke betekenis die los stond van de categorisering van afvalstoffen die voor het overige in de Wca en de Afvalstoffenwet werd gehanteerd en omvatte een groot deel van de chemische afvalstoffen alsmede een deel van de bedrijfsafvalstoffen. Ter implementatie van Europese regelgeving waren hiervoor regels vastgesteld bij de artikelen 16 en volgende van de Wca en de krachtens artikel 16 vastgestelde Regeling in-, uit- en doorvoer van gevaarlijke afvalstoffen. Met het van toepassing worden van verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap (PbEG L 30) op 6 mei 1994 is er aan een dergelijk specifiek begrip geen behoefte meer. Richtlijn nr. 84/631/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 6 december 1984 betreffende toezicht en controle in de Gemeenschap op de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen

(PbEG L 326/31) wordt met ingang van genoemde datum ingetrokken. De nieuwe verordening geldt voor alle afvalstoffen.

1.2 Verhouding tot internationale regelgeving

De definitie van gevaarlijke afvalstoffen in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer brengt tot uitdrukking dat de besluitvorming op internationaal niveau bepalend is voor de invulling van het begrip gevaarlijke afvalstoffen. Bepaald wordt dat de aanwijzing geschiedt «met inachtneming van» verdragen en internationale besluiten. Dit betekent dat de nationale wetgever niet kan afwijken van de internationale regelgeving. Wel laat de gekozen formulering de aanvullende aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen toe naast die ter implementatie van de internationale regelgeving. Van deze mogelijkheid kan uiteraard alleen gebruik gemaakt worden indien de internationale regelgeving zich daar niet tegen verzet. Het volgende is in dit verband van belang.

In 1991 is richtlijn nr. 75/442/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 15 juli 1975 betreffende afvalstoffen (PbEG L 194/47), de zogenaamde kaderrichtlijn afvalstoffen) gewijzigd. Deze wijziging is neergelegd in richtlijn nr. 91/156/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 maart 1991 tot wijziging van richtlijn 75/442/EEG betreffende afvalstoffen (PbEG L 78/32).

Bovendien is vastgesteld richtlijn nr. 91/689/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 december 1991 betreffende gevaarlijke afvalstoffen (PbEG L 377/20). Deze Richtlijn gevaarlijke afvalstoffen vult de kaderrichtlijn wat betreft gevaarlijke afvalstoffen nader in. De kaderrichtlijn afvalstoffen blijft eveneens voor gevaarlijke afvalstoffen gelden. De Richtlijn gevaarlijke afvalstoffen vervangt richtlijn nr. 78/319/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 20 maart 1978 betreffende toxische en gevaarlijke afvalstoffen (PbEG L 84/43). Vermeld zij nog dat richtlijn 91/689/EEG niet van toepassing is op huishoudelijke afvalstoffen met gevaarlijke componenten. De opstelling van een EEG-richtlijn stedelijk afval die mede daarop betrekking heeft, is op Europees niveau in studie.

Het begrip gevaarlijke afvalstof wordt in artikel 1, vierde lid, van de Richtlijn gevaarlijke afvalstoffen als volgt omschreven:

- alle afvalstoffen die voorkomen op een lijst die overeenkomstig de procedure van artikel 18 van richtlijn 75/442/EEG en op basis van de bijlagen I en II van deze richtlijn uiterlijk zes maanden vóór de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn is opgesteld. Deze afvalstoffen moeten een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten. In de lijst worden de oorsprong en de samenstelling van de afvalstoffen en in voorkomend geval de concentratiegrenswaarden in aanmerking genomen. De lijst wordt op gezette tijden aan een hernieuwd onderzoek onderworpen en zo nodig volgens dezelfde procedure herzien;
- alle andere afvalstoffen die naar het oordeel van een Lid-staat een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten. Dergelijke gevallen worden bekendgemaakt aan de Commissie en overeenkomstig de procedure van artikel 18 van richtlijn 75/442/EEG, met het oog op aanpassing van de lijst, aan een hernieuwd onderzoek onderworpen.

Artikel 18 van richtlijn 75/442/EEG houdt het volgende in. Het ontwerp voor de lijst wordt om advies voorgelegd aan een comité bestaande uit vertegenwoordigers van de lid-staten. Het comité stelt zijn advies vast met een meerderheid van een bepaald aantal stemmen. Vervolgens stelt de Europese Commissie – in bepaalde gevallen de Raad van de Europese Gemeenschappen – de lijst vast.

Bijlage I heeft betrekking op categorieën of soorten gevaarlijke afvalstoffen, gekenmerkt naar hun aard of de activiteit waarbij zij ontstaan. Bijlage II vermeldt bestanddelen van afvalstoffen en bijlage III gevaarlijke eigenschappen van afvalstoffen. Ten slotte wordt erop gewezen dat het laatste onderdeel van de omschrijving de mogelijkheid opent dat Lid-Staten ook zelf – in aanvulling op de Europese lijst – gevaarlijke afvalstoffen aanwijzen. Aangezien de EG-lijst van gevaarlijke afvalstoffen nog niet beschikbaar is, valt nog niet te voorzien of daaraan in Nederland behoefte zal bestaan.

Op de verhouding tussen richtlijn nr. 75/439/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 juni 1975 inzake de verwijdering van afgewerkte olie (Richtlijn afgewerkte olie; PbEG L 194/31) en het onderhavige besluit wordt in paragraaf 3.1, onder D, ingegaan.

1.3 Uitgangspunten van het besluit

Blijkens het vorenstaande dient de Europese Commissie een Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen op te stellen. De werkzaamheden daarvoor zijn nog niet afgerond.

Idealiter zou met het opstellen van het BAGA moeten zijn gewacht totdat de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen beschikbaar is. Dat was echter niet mogelijk, gelet op het voorgenomen tijdstip van in werking treden van de Wet milieubeheer (afvalstoffen) (1 januari 1994). Hiervoor is het noodzakelijk dat er gevaarlijke afvalstoffen zijn aangewezen. Het onderhavige besluit, dat daarin voorziet, moet derhalve op hetzelfde tijdstip in werking treden en diende daarom te worden opgesteld voordat de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen beschikbaar was. Na het tot stand komen van de Europese lijst zal worden gezien in hoeverre het BAGA aanpassing behoeft.

Indien het onderhavige besluit inhoudelijk zou afwijken van het voormalige Besluit aanwijzing chemische afvalstoffen (BACA) op grond van artikel 1, eerste en derde lid, van de Wca en het voorts noodzakelijk zou blijken, dit besluit aan te passen naar aanleiding van het tot stand komen van de Europese lijst, zou de nationale regelgeving inzake het verwijderen van afvalstoffen waarvoor een verscherpt regime geldt, binnen betrekkelijk korte tijd tweemaal materieel worden gewijzigd. Dit is niet wenselijk.

Daarom wijkt het onderhavige besluit zo min mogelijk van het BACA af. In principe zijn die afvalstoffen als gevaarlijke afvalstof aangewezen die voorheen werden aangemerkt als chemische afvalstof of afgewerkte olie. Dit ligt overigens des te meer in de rede omdat het BACA zelf eerst in 1991 was vastgesteld en daarbij reeds was aangemerkt als de voorloper van het BAGA. Volledigheidshalve zij nog vermeld dat BACA is gewijzigd bij Besluit van 10 december 1992 (Stb. 653). Het onderhavige besluit wijkt alleen in de volgende gevallen van het BACA af:

- indien een verschil tussen de Wet milieubeheer (afvalstoffen) en de Wca daartoe noopt;
- ten einde onduidelijkheden weg te nemen of (kleinere) verbeteringen aan te brengen;
- ten einde de overzichtelijkheid van het besluit te bevorderen.

Ten overvloede wordt opgemerkt dat niet wordt verwacht dat de latere aanpassing van dit besluit aan de Europese regelgeving in materieel opzicht een zeer ingrijpend karakter zal behoeven te hebben. Het aard-, eigenschappen- en samenstellingscriterium dat in EG-verband wordt gehanteerd, ligt reeds ten grondslag aan het onderhavige besluit.

1.4 Verdere opmerkingen

Het onderhavige besluit continueert, zoals aangegeven, in belangrijke mate het voormalige BACA. De bestuurlijke lasten van het BAGA zullen daarom (vrijwel) gelijk zijn aan die van het BACA. Hiermede is overigens niet gezegd dat geen wijziging optreedt in de bestuurlijke lasten met betrekking tot de verwijdering van de betrokken afvalstoffen. Een verschuiving van bestuurlijke lasten vloeit (met name) voort uit het decentraliseren van een belangrijk gedeelte van de wettelijke bevoegdheden ten aanzien van gevaarlijke afvalstoffen naar de provincies.

Omdat het onderhavige besluit een voortzetting is van het voormalige BACA, is een gedeelte van de nota van toelichting op het BACA, met inbegrip van de nota van toelichting op bovengenoemd wijzigingsbesluit van 10 december 1992, ook voor het BAGA van betekenis. Het gaat met name om de toelichting op de lijst van processen, de lijst van stoffen en de lijst van uitzonderingen. De desbetreffende onderdelen van die toelichting zijn, waar nodig aangepast, opgenomen in de nota van toelichting op het onderhavige besluit. Hierdoor is de desbetreffende informatie in één document te vinden.

Dit besluit geeft geen uitsluitsel over de vraag in welke gevallen stoffen niet of niet langer als afvalstoffen behoeven te worden beschouwd. Voor het antwoord op deze laatste vraag wordt onder meer verwezen naar de parlementaire behandeling van de Wet milieubeheer (afvalstoffen) (memorie van toelichting, Kamerstukken II 1988/89, 21 246, nr. 3, blz. 15-21).

Opgemerkt zij nog dat het niet noodzakelijk is in het onderhavige besluit een overgangsregeling op te nemen. Voor zover nodig, is daarin reeds voorzien in artikel XXII van de Wet van 2 juli 1992, Stb. 414, tot uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne en daarmee samenhangende wijzigingen van andere wetten (vergunningen en algemene regels voor inrichtingen; procedures voor vergunningen en ontheffingen; handhaving) (Wet VAR) en artikel VIII van de Wet milieubeheer (afvalstoffen).

Deze artikelen bepalen – kort samengevat – onder meer dat vergunningen of ontheffingen op grond van de oude wetgeving worden aangemerkt als vergunningen of ontheffingen krachtens de Wet milieubeheer.

Bij het opstellen van deze nota van toelichting is uitgegaan van de definitieve nummering van het nieuwe hoofdstuk 10 van de Wet milieubeheer, vast te stellen ingevolge artikel IX van de Wet milieubeheer (afvalstoffen).

2. Voorbereiding van het besluit

Op 7 april 1993 is een voorontwerp van het onderhavige besluit ingevolge artikel 21.6, vijfde lid, van de Wet milieubeheer bekend gemaakt in de Staatscourant (nr. 68). Het voorontwerp is tevens toegezonden aan de Raad voor het milieubeheer en aan de Staten-Generaal. De raad heeft afgezien van het uitbrengen van een advies.

Naar aanleiding van de voorpublicatie is een aantal commentaren ontvangen. Hoewel het in een enkel commentaar wordt betreurd dat niet gewacht kon worden op het tot stand komen van de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen, spreekt uit de commentaren over het geheel instemming met de gekozen aanpak. Wel wordt op onderdelen aanpassing van het besluit, dan wel een nadere toelichting gevraagd. De

inhoud van deze commentaren is bij de behandeling van het besluit betrokken.

Een aantal commentaarpunten heeft betrekking op afvalstoffen die gevaarlijk afval zijn ingevolge de processenlijst, maar die bij toetsing aan de stoffenlijst geen gevaarlijk afval zouden zijn omdat de erin aanwezige stoffen, als bedoeld in de stoffenlijst, de daarvoor aangewezen concentratiegrenswaarden niet overschrijden. De commentaren strekken tot het uitzonderen van deze afvalstoffen van de lijst van processen. Hieraan is tegemoetgekomen. Onder 3.3 wordt hier nader op ingegaan.

Ander commentaar richtte zich op specifieke onderdelen van het ontwerp-besluit, met name onderdelen van de processenlijst en van de lijst van uitzonderingen. Mede als gevolg hiervan zijn de processen 20, 21 en 35 gewijzigd ten opzichte van de overeenkomstige processen in het BACA (21, 22 en 36). Daarnaast heeft een aantal commentaarpunten geleid tot het aanpassen van de nota van toelichting. Onder andere zijn diverse begrippen nader toegelicht.

Een aantal andere commentaarpunten zal nader worden gezien wanneer de aanpassing van het voorliggende besluit aan de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen aan de orde is. Dit geldt bijvoorbeeld voor het voorstel van de Stichting Natuur en Milieu om staalslakken en fosfor-slakken toe te voegen aan de processenlijst. Deze afvalstoffen zijn in elk geval gevaarlijk ingevolge de stoffenlijst. Er is onvoldoende aanleiding gevonden om deze stoffen thans in de processenlijst op te nemen.

Op enkele commentaarpunten waaraan niet is tegemoetgekomen, wordt hier, gezien de algemene betekenis ervan, afzonderlijk ingegaan.

Een van deze punten betreft de bedrijfsafvalstoffen waarop de Wca ingevolge de ministeriële regeling op grond van artikel 2 van die wet niet van toepassing was. Het betreft afvalstoffen die ontstaan in met particuliere huishoudens gelijk te stellen gevallen. Deze afvalstoffen zijn in het voorliggende besluit – voor zover zij aan de criteria voldoen – mede aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen als gevolg waarvan de bepalingen van de Wet milieubeheer inzake gevaarlijke afvalstoffen daarop van toepassing zijn. In enige commentaren is verzocht deze afvalstoffen niet als gevaarlijke afvalstoffen aan te wijzen. Hieraan is niet tegemoet gekomen. Daarbij heeft vooral een rol gespeeld dat artikel 2 van de Wca in het hoofdstuk Afvalstoffen niet is teruggekeerd. Bovendien is bedoelde ministeriële regeling in de praktijk moeilijk uitvoerbaar gebleken. Onder 3.2 wordt hier nader op ingegaan.

Het voorstel van de Stichting Natuur en Milieu om voor sommige dioxines, PCB's, polybroombifenylen, polybroomdefenyloxiden en PAK's strengere normen te doen gelden dan de uniforme 50 mg/kg, is niet overgenomen. Evenmin is het daarmee in verband staande voorstel tot nadere specificering van de groep van de «gehalogeneerde koppelingen» (A.16) en «gehalogeneerde aromatische verbindingen» (A.17) overgenomen. In dit verband is onderzoek vereist. Dit is reeds in voorbereiding. Het voorstel voor een andere klasse-indeling zal hierbij worden meegenomen.

Ten aanzien van dioxines wordt voorts het volgende opgemerkt. Dioxines komen voor in afvalstoffen die reeds in diverse processen in bijlage I als gevaarlijk afval zijn aangewezen. De concentratie aan dioxines is echter zeer laag. Op grond van onderzoek kan worden gesteld dat de concentratie in slakken beneden het meetbereik van de analyse-apparatuur ligt. De concentratie in vlieg-as is 15 ng/g TEQ, dit komt overeen met circa 0,015 mg/kg. Het analyseren van een partij afval op

dioxines kost bovendien circa f 3500 per analyse, en het wachten op de uitslag neemt circa drie maanden in beslag. Gelet op het voormelde behoeven dioxines geen afzonderlijke vermelding in bijlage I of II. Zeker nu aan bijlage I concentratiegrenswaarden worden verbonden en dioxines ook onder de klasse A vallen, is er geen noodzaak ze apart te vermelden. Bovendien zal de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen – voor zover thans bekend – dioxines niet afzonderlijk noemen.

Ook het voorstel van de Stichting Natuur en Milieu om alle bariumhoudende afvalstoffen, dus ook afvalstoffen die bariumsulfaat bevatten, als gevaarlijke afvalstoffen aan te wijzen, is niet gevolgd. Bariumsulfaat is vanwege zijn lage oplosbaarheid en de geringe humaan- en ecotoxische eigenschappen in de afvalfase niet te beschouwen als een gevaarlijke afvalstof. Andere commentaarpunten komen aan de orde in de volgende paragrafen.

3. Voornaamste afwijkingen van het BAGA ten opzichte van het BACA

Hiervoor is reeds aangegeven dat in het onderhavige besluit alleen van het BACA wordt afgeweken indien een verschil tussen de oude en de nieuwe wettelijke regeling daartoe noopt, om onduidelikheden weg te nemen of (kleinere) verbeteringen aan te brengen of om de overzichtelijkheid van het besluit te bevorderen. De hierna te bespreken wijzigingen vallen binnen dat kader.

3.1 Afgewerkte olie

A. Gevolgen van de gewijzigde wetstechniek

Afgewerkte olie werd in de Wca aangemerkt als een afzonderlijke afvalcategorie naast chemische afvalstoffen. De Wca bevatte een definitie van afgewerkte olie in artikel 1, eerste lid. Ingevolge artikel 1, derde lid, van die wet kon bij algemene maatregel van bestuur worden bepaald dat afgewerkte olie in daarbij aangewezen categorieën van gevallen niet als zodanig werd aangemerkt. Paragraaf 3 van de Wca bevatte een bijzonder regime voor de verwijdering van afgewerkte olie. Daartoe behoorde onder andere een inzamelvergunningstelsel.

In de Wet milieubeheer zijn de categorieën chemische afvalstoffen en afgewerkte olie vervangen door één nieuwe categorie waarvoor een verzaamd regime geldt: gevaarlijke afvalstoffen. Afgewerkte olie is niet langer een afzonderlijke afvalcategorie en wordt dan ook op wetsniveau niet gedefinieerd. Evenmin is er een afzonderlijke regeling op wetsniveau voor de verwijdering van afgewerkte olie.

Om te voorkomen dat als gevolg van de aangegeven wijziging in de wetstechniek – onbedoeld – materiële wijzigingen optreden in de reikwijdte van het begrip afgewerkte olie of in het regime voor de verwijdering ervan is op een aantal punten een regeling nodig. Het betreft het navolgende:

a. Omschrijving van het begrip afgewerkte olie.

De Wet milieubeheer bevat geen definitie van dit begrip. De definitie dient daarom thans bij algemene maatregel van bestuur te worden vastgesteld.

b. Aanwijzing van afgewerkte olie krachtens artikel 1.1, tiende lid, van de Wet milieubeheer als afvalstof.

Hiermede wordt bereikt dat afgewerkte olie ongeacht de intentie van de ontdoener een afvalstof is. Onder de Wca was dit op grond van de wettelijke definitie van afgewerkte olie het geval. Nu de definitie niet meer

in de wet voorkomt, is hiertoe toepassing van artikel 1.1, tiende lid, nodig.

c. Aanwijzing van afgewerkte olie krachtens artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer als gevaarlijke afvalstof.

Deze aanwijzing is noodzakelijk nu afgewerkte olie geen afzonderlijke afvalcategorie meer vormt.

d. Verplichte vergunning voor het inzamelen van afgewerkte olie.

Nu een inzamelvergunning voor afgewerkte olie niet meer op wetsniveau is voorgeschreven, dient hierin bij uitvoeringsbesluit te worden voorzien.

In de punten a, b en c voorziet het BAGA in respectievelijk artikel 1, artikel 2 en proces 47, onderdeel 47.1. Punt d is geregeld in het Besluit inzameling afgewerkte olie krachtens artikel 10.37 van de Wet milieubeheer.

B. Verbreding van de definitie van afgewerkte olie

De definitie is opgenomen in artikel 1, eerste lid, van het onderhavige besluit. Ook de uitzonderingen zijn daarin opgenomen, zodat nu in één artikel kan worden gevonden wat onder afgewerkte olie wordt verstaan. Anders dan in het BACA wordt in de uitzonderingen echter niet gerefereerd aan bepaalde meetmethoden. Deze zullen worden opgenomen in een ministeriële regeling op grond van artikel 1.1, dertiende lid, van de Wet milieubeheer.

De definitie is niet geheel gelijk aan de definitie zoals die luidde in de Wca. Afgewerkte olie was in de Wca beperkt tot minerale smeer- en systeemolie. Synthetische en plantaardige smeer- en systeemolie konden daarom geen afgewerkte olie zijn in de zin van de wet. In de praktijk is het onderscheid tussen deze drie typen echter niet steeds eenduidig te maken. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van mengsels van minerale en synthetische basisoliën waaruit de smeer- en systeemolie is geproduceerd of van bewerkingen van plantaardige olie waardoor een synthetische smeer- en systeemolie ontstaat. De hier bedoelde soorten niet-minerale smeer- en systeemolie werden in de praktijk vermoedelijk reeds onder de oude wetgeving in een aantal gevallen tezamen met (minerale) afgewerkte olie verwijderd. De in voorbereiding zijnde Centrale Bewerkingseenheid (CBE) voor afgewerkte olie kan alle drie typen smeeren systeemolie bewerken. Opgemerkt wordt hierbij dat de toepassing van synthetische en plantaardige smeer- en systeemolie ten opzichte van het totaal (ongeveer 10%) gering is. Op deze gronden is besloten, de beperking van het begrip afgewerkte olie tot minerale smeer- en systeemolie te laten vervallen.

Op één punt zou de verruiming van het begrip afgewerkte olie tot niet-minerale smeer- en systeemolie een ongewenst gevolg hebben. Een olie kan verschillende functies hebben, zoals het smeren, het verminderen van de wrijving tussen bewegende delen en het koelen. Boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsies daarvan hebben mede een smeer- en systeemfunctie en zouden bij de verruimde definitie tevens afgewerkte olie zijn. Dit is niet gewenst. Er zijn afzonderlijke verwerkingsmogelijkheden voor deze oliën en met name wanneer zij als emulsie worden toegevoegd aan afgewerkte olie kunnen er bewerkingsproblemen ontstaan. Deze oliën zijn derhalve in artikel 1, tweede lid, van het onderhavige besluit uitgezonderd van het begrip afgewerkte olie. Zij zijn door middel van de processen 15, onderdeel 15.3, en 47, onderdeel 47.2, als gevaarlijk afval aangewezen. In verband daarmee is in BAGA geen bepaling opgenomen als in onderdeel B.22 van de stoffenlijst van BACA.

Er zijn van de FME enkele voorstellen ontvangen voor een nadere wijziging van de omschrijving van het begrip afgewerkte olie. Onder andere betreffen deze voorstellen emulsies van boor-, snij-, slijp- en walsolie. Naar aanleiding daarvan is overleg gevoerd met de toekomstige exploitant van de Centrale Bewerkingseenheid. Besloten is de omschrijving thans niet aan te passen. Als de CBE functioneert en daarmee ervaring is opgedaan, kan de definitie opnieuw worden gezien.

C. Afgewerkte olie die niet als zodanig wordt aangemerkt

Minerale smeer- en systeemolie die ingevolge artikel 5 van het BACA niet als afgewerkte olie werd aangemerkt, werd in artikel 5, tweede lid, van dat besluit als chemische afvalstof aangewezen, voor zover zij niet reeds uit anderen hoofde als chemische afvalstof werd aangemerkt.

In het onderhavige besluit wordt smeer- en systeemolie die ingevolge artikel 1, eerste of tweede lid, niet als afgewerkte olie wordt aangemerkt, als gevaarlijke afvalstof aangewezen door middel van proces 47, onderdeel 47.2. Onderdeel 47.2 kent geen beperking tot de olie die niet reeds uit anderen hoofde als gevaarlijke afvalstof zijn aangewezen. Daardoor komt voor deze oliën een toetsing aan de bijlagen II (lijst van stoffen) en bijlage III (lijst van uitzonderingen) niet meer aan de orde. In onderdeel 47.2 is evenmin een beperking tot minerale olie opgenomen. Ook synthetische en plantaardige oliën vallen er daardoor onder. Deze synthetische oliën waren onder vigeur van het BACA ook reeds – uit anderen hoofde – als chemisch afval aangewezen. Dit was echter niet het geval voor de hier bedoelde plantaardige oliën. De werking van onderdeel 47.2 is ook tot deze laatste categorie oliën uitgebreid aangezien deze oliën bij onjuiste verwijdering eveneens tot schade aan het milieu kunnen leiden. Het gaat in de praktijk overigens om relatief geringe hoeveelheden.

D. Verhouding met de Richtlijn afgewerkte olie

In de Richtlijn afgewerkte olie wordt afgewerkte olie als volgt gedefinieerd: alle soorten smeer- of industriële olie, op minerale basis, die ongeschikt zijn geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd, in het bijzonder afgewerkte olie van verbrandingsmotoren en transmissiesystemen, alsmede minerale olie voor machines, turbines en hydraulische systemen.

Blijkens de toevoeging «op minerale basis» valt (zuiver) synthetische olie niet onder deze definitie. Het staat de Lid-Staten echter vrij, in hun nationale wetgeving een ruimer begrip te hanteren dan deze richtlijn doet. Ook het Duitse begrip Altöl heeft zowel op minerale als op synthetische olie betrekking. De verruiming van de definitie in het onderhavige besluit tot niet minerale olie verdraagt zich dan ook met genoemde richtlijn.

De Richtlijn afgewerkte olie doet niet af aan de toepasselijkheid van de Richtlijn gevaarlijke afvalstoffen.

3.2 Gevaarlijke afvalstoffen uit huishoudens en daarmee gelijk te stellen categorieën van gevallen

Op grond van artikel 2 van de Wca was deze wet niet van toepassing met betrekking tot chemische afvalstoffen en afgewerkte olie die als zodanig ontstaan in het kader van particuliere huishoudens en in daarmee gelijk te stellen, door de minister van VROM aangewezen categorieën van gevallen. Door genoemde minister waren aangewezen activiteiten in horeca- en aanverwante bedrijven en bedrijfskantines, activiteiten in de detailhandel en ambachtelijke werkzaamheden bestaande uit reparaties en onderhoud, administratieve werkzaamheden en activiteiten in culturele en sociaal-culturele instellingen en bezigheden van sportieve en recreatieve aard en dergelijke, alles behoudens uitzonderingen.

In de Wet milieubeheer (afvalstoffen) komt een artikel van de strekking van artikel 2 van de Wca niet voor. De desbetreffende afvalstoffen zijn begrepen in de aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen in het onderhavige besluit en de regeling van het nieuwe hoofdstuk Afvalstoffen ten aanzien van de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen is erop van toepassing. De enige uitzondering die hierop in het onderhavige besluit wordt gemaakt, betreft niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. Dit volgt uit artikel 4, eerste lid, van het onderhavige besluit dat op zijn beurt een gevolg is van de definitie die in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer van het begrip huishoudelijke afvalstoffen wordt gegeven.

De overheden en bedrijven aan wie de onderhavige afvalstoffen zijn afgegeven of door wie deze afvalstoffen zijn ingezameld, dienen zich voortaan bij de verdere verwijdering ervan te houden aan het verzwaarde regime dat geldt voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen. Als regel moeten zij reeds beschikken over een vergunning ingevolge de Afvalstoffenwet of de Wca. Op grond van artikel XXII van de Wet VAR worden deze vergunningen aangemerkt als vergunningen op grond van het hoofdstuk Inrichtingen van de Wet milieubeheer. Zij behoeven dan ook geen nieuwe vergunning aan te vragen.

De genoemde overheden en bedrijven mogen de afvalstoffen alleen verder afgeven aan daartoe bevoegde personen. Zij zullen de afgifte van de afvalstoffen aan het daartoe aangewezen gezag moeten melden. In veel gevallen zal dat echter ook onder de vorige wetgeving reeds zijn gebeurd. Dit vond zijn oorzaak in het feit dat de onderhavige afvalstoffen veelal tezamen met andere chemische afvalstoffen verder werden verwijderd met inachtneming van de regels voor chemische afvalstoffen.

Bevorderd zal worden een wijziging van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (IVB). Daarin zal worden geregeld dat bijvoorbeeld scholen, instellingen en detailhandelzaken, die tijdelijk kleine hoeveelheden gevaarlijke afvalstoffen opslaan, die afkomstig zijn uit particulieren huishoudens, niet vallen onder bijlage I, categorie 28.4, onder a, 5° van het IVB. Deze wijziging voorkomt dat het bevoegd gezag overgaat van burgemeester en wethouders naar gedeputeerde staten door het enkele feit dat kleine hoeveelheden gevaarlijke afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens tijdelijk worden opgeslagen.

Omdat nog niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen niet als gevaarlijke afvalstoffen worden aangewezen, heeft het onderhavige besluit voor de burger geen gevolgen. Bestanddelen in het huishoudelijk afval die qua samenstelling gevaarlijk afval zijn worden pas als zodanig aangemerkt op het moment dat zij gescheiden zijn ingezameld of afgegeven. In de situatie waarin ingezamelde huishoudelijk afvalstoffen nog componenten bevatten die qua samenstelling gevaarlijk afval zijn dan worden die componenten niet als zodanig aangemerkt maar als huishoudelijk afval.

Het bedrijfsleven en de non-profitinstellingen bij welke «daarmee gelijkgestelde» afvalstoffen ontstaan (de primaire ontdoeners), zullen zich voortaan moeten houden aan de regeling voor de afgifte van gevaarlijke afvalstoffen. Dat wil zeggen dat zij deze afvalstoffen aan daartoe bevoegde personen moeten afgeven en dat zij meldingsplichtig zijn.

Overigens kunnen op grond van artikel 10.35, derde lid, van de Wet milieubeheer bij de provinciale milieuverordening categorieën van gevallen worden aangegeven waarvoor de bepalingen van het hoofdstuk Afvalstoffen met betrekking tot het zich ontdoen door afgifte aan een ander van gevaarlijke afvalstoffen en de melding inzake de afgifte en ontvangst van gevaarlijke afvalstoffen niet gelden. Degenen die op deze wijze worden vrijgesteld van de meldingsplicht, dienen daarbij volgens

hetzelfde artikellid wel te worden verplicht tot het registreren van de desbetreffende gegevens.

Ook de bedrijven waaraan de afvalstoffen na afgifte of inzameling verder worden afgegeven, zullen zich moeten houden aan de regels voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen. Belangrijke gevolgen worden daarvan voor hen niet verwacht.

Uit het vorenstaande blijkt dat economische en financiële gevolgen van enige betekenis als gevolg van de gewijzigde regeling met betrekking tot de hier aan de orde zijnde afvalstoffenstromen voor de betrokken overheden en bedrijven niet worden verwacht.

3.3 Uitzondering op de processenlijst

Onder 2 is reeds aangegeven dat is tegemoet gekomen aan degenen die in hun commentaar op het ontwerp-besluit hebben verzocht om een voorziening op grond waarvan afvalstoffen die op grond van de lijst van processen zijn aangewezen als gevaarlijke afvalstoffen, van die aanwijzing kunnen worden uitgezonderd indien zij op grond van de lijst van stoffen geen gevaarlijke afvalstoffen zouden zijn. Uit de commentaren kan worden afgeleid dat men meent, dat de ontdoener door deze aanwijzing onnodig voor hogere verwijderingskosten wordt gesteld of dat hij daardoor onnodig beperkt wordt in de mogelijkheden tot verwerking of hergebruik van zijn afvalstoffen. Hierbij verdient aantekening dat de commentaren zich alle richten op afvalstoffen die regelmatig in constante samenstelling ontstaan bij dezelfde ontdoener. Het betreft onder andere papieras zoals dat ontstaat bij PARENCO, een deel van het ovenpuin en rookgasontzwavelingsgips (ROI-gips), afkomstig van kolengestookte centrales. Naar aanleiding van deze commentaren wordt het volgende opgemerkt.

Het is juist dat deze afvalstoffen in principe niet als gevaarlijke afvalstoffen behoren te worden aangewezen. Het uitgangspunt is immers dat op de processenlijst afvalstoffen worden geplaatst waarvan de daarin aanwezige stoffen (vrijwel) steeds de concentratiegrenswaarden overschrijden. Dit uitgangspunt gaat niet op voor proces 46. Dit proces is aangewezen in verband met infectueuze karakter van specifiek ziekenhuisafval. Eerder genoemd uitgangspunt gold reeds voor het BACA en wordt gehandhaafd voor het onderhavige besluit. Het mede opnemen van afvalstoffen die – anders dan in uitzonderingssituaties – geen gevaarlijk afval zouden zijn op grond van de lijst van stoffen, strookt hiermede niet.

Overwogen is de desbetreffende afvalstoffen buiten het bereik van de processenlijst te brengen door ze in het desbetreffende proces uit te zonderen. Ook is de mogelijkheid gezien om bepaalde processen (gedeeltelijk) te laten vervallen. Deze laatste weg is eerder gevolgd in het Besluit van 10 december 1992, houdende wijziging van het BACA, waarbij proces 13 (productie of toepassing van emaille) is komen te vervallen. In de thans aan de orde zijnde gevallen zou een dergelijke aanpassing er echter toe leiden dat de lijst aan overzichtelijkheid zou inboeten respectievelijk dat de lijst ook voor aanzienlijke afvalstromen die wel als gevaarlijk afvalstof moeten worden aangewezen niet langer zou gelden. Dit is niet wenselijk, temeer omdat de afvalstoffen waarop de uitzondering betrekking zou hebben, vaak maar bij een of enkele ontdoeners ontstaan.

In plaats van een wijziging van de processenlijst is daarom gekozen voor een andere aanpak. In de eerste plaats is deze gericht op de interpretatie van het begrip «-houdend». Hierop wordt ingegaan onder 5.2. In de tweede plaats is aansluiting gezocht bij de aanpak die ten aanzien van de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen is voorgesteld, te weten, een uitzondering op de aanwijzing als gevaarlijke afvalstof toe te laten voor partijen afvalstoffen die niet voldoen aan de criteria voor

aanwijzing als gevaarlijke afvalstof. Op dezelfde voet is thans in artikel 4, tweede lid, van het onderhavige besluit bepaald dat de processenlijst niet van toepassing is op afvalstoffen waarvan de houder heeft aangetoond dat zij de concentratiegrenswaarden van de stoffenlijst niet overschrijden.

Deze constructie laat de systematiek van de processenlijst geheel intact. Uit de processenlijst vloeit, evenals onder *vigour* van het BACA, rechtstreeks voort dat de daarin genoemde afvalstoffen die uit het betrokken proces voortvloeien, gevaarlijk afval zijn. De geïntroduceerde uitzonderingsmogelijkheid brengt weliswaar mee dat hierop inbreuk kan worden gemaakt, maar alleen indien de houder van het afval aantoonde dat de gronden daartoe aanwezig zijn. Het betrokken gezag beperkt zich in principe tot een beoordeling van de door de houder overgelegde gegevens. Dit is en blijft voor het met de handhaving belaste gezag een fundamenteel verschil met het toezicht op de naleving van de stoffenlijst. Anders dan bij een beoordeling van een afvalstof op grond van de stoffenlijst behoeft het betrokken gezag met betrekking tot afvalstoffen, opgenomen op de processenlijst, niet door middel van analyses aan te tonen dat het afval gevaarlijk is. Over de wijze van «aantonen», bedoeld in artikel 4, tweede lid, zullen bij een ministeriële regeling krachtens artikel 1.1, dertiende lid, van de Wet milieubeheer nadere regels worden gesteld.

Een verder voordeel van de gekozen constructie is dat ook aan een ander vraagstuk wordt tegemoet gekomen. Ook indien afvalstoffen gedeeltelijk bestaan uit de afvalstoffen die zijn opgenomen in de processenlijst, worden zij op grond van die lijst – mits zij afkomstig zijn van het desbetreffende proces aangemerkt als gevaarlijke afvalstof. Hierdoor heeft het mengen van afvalstoffen, met als doel de toepasse-lijkheid van de processenlijst te ontlopen, geen zin. In sommige gevallen leidt dit echter tot ongewenste resultaten, namelijk indien afvalstoffen slechts in geringe mate bestaan uit afvalstoffen die zijn genoemd in de processenlijst. Een bekend voorbeeld zijn de metaalkrullen waaraan enige olie, als genoemd in proces 15, onder 15.3, hangt. Deze metaalkrullen zijn, hoewel daar geen noodzaak toe bestaat, gevaarlijk afval, aangezien zij in termen van het onderhavige besluit gedeeltelijk bestaan uit olie. In verscheidene commentaren zijn hieromtrent vragen gesteld. De introductie van de hiervoor geschetste uitzonderingsmogelijkheid kan ook in dergelijke gevallen een oplossing bieden. In het voorbeeld van de metaalkrullen waaraan enige olie als genoemd in proces 15, onder 15.3, hangt, moet worden aangetoond dat bijvoorbeeld de concentratiegrenswaarden voor gehalogeneerde aromatische verbindingen (A.17), of voor alifatische en naftenische koolwaterstoffen (D.5) niet worden overschreden.

Opgemerkt wordt nog dat de gehele stoffenlijst in het kader van de onderhavige regeling in beschouwing wordt genomen, dus ook de onderdelen 1 tot en met 3. Bijlage III heeft voor de onderhavige regeling echter geen betekenis.

Een toename van de bestuurlijke lasten als gevolg van de nieuwe regeling in artikel 4, tweede lid, wordt niet verwacht. Aangenomen wordt dat het aantal gevallen waarin houders van afvalstoffen een beroep op deze bepaling doen, binnen de perken zal blijven. Bovendien zal de toepassing van de nieuwe regeling zelfs leiden tot een zekere afname van de bestuurlijke lasten, aangezien de bijzondere regels voor de verwijdering van gevaarlijke afvalstoffen alsdan niet meer van toepassing zijn. Dit houdt onder meer in dat geen melding behoeft plaats te vinden.

3.4 Meetmethoden

Anders dan in het BACA zijn in het voorliggende besluit geen bepalingen opgenomen inzake meetmethoden. Deze zullen worden vervat

in een ministeriële regeling krachtens artikel 1.1, dertiende lid, van de Wet milieubeheer. Hierdoor is het eenvoudiger de meetvoorschriften telkens wanneer daar aanleiding toe is, aan te passen aan de stand van de techniek. In het BACA waren bepalingen inzake meetmethoden opgenomen in de onderdelen 2 en 3 van bijlage II, alsmede in de bijlagen IV en V.

3.5 Plaatsing van de concentratiegrenswaarden

In het BACA waren de concentratiegrenswaarden opgenomen in de lijst van uitzonderingen (bijlage III, als onderdeel U.2). Uit een oogpunt van overzichtelijkheid zijn zij in het onderhavige besluit geïncorporeerd in bijlage II (de stoffenlijst). Bij elke klasse wordt vermeld welke grenswaarde daarvoor geldt dan wel in het geval van klasse E – dat daarvoor geen grenswaarde geldt. Ook het resterende gedeelte van onderdeel U.2. van bijlage III bij het BACA – inzake de toepassing van de concentratiegrenzen is thans opgenomen in de stoffenlijst.

Opgemerkt wordt dat de concentratiegrenswaarden nog steeds het karakter van een uitzondering hebben. Afvalstoffen waarin de in bijlage II genoemde stoffen voorkomen, zijn gevaarlijke afvalstoffen, tenzij de concentratie van de stoffen beneden de toepasselijke grenswaarde blijft.

4. Het aanwijssysteem

Het aanwijssysteem is ten opzichte van het BACA eenvoudiger geworden. Als gevolg van de gewijzigde regeling ten aanzien van afgewerkte olie behoeft niet langer afzonderlijk te worden beoordeeld of een afvalstof afgewerkte olie dan wel een afzonderlijk als chemische afvalstof aangewezen afvalolie is. Beide categorieën afvalstoffen worden in het onderhavige besluit door middel van de processenlijst aangewezen als gevaarlijke afvalstof. Daardoor behoeften de stappen 1 en 4b van het aanwijssysteem ingevolge het BACA niet te worden opgenomen in het aanwijssysteem bij het BAGA.

Degene die een afvalstof heeft, kan op de volgende wijze nagaan of de afvalstof een gevaarlijke afvalstof is. Alleen ten aanzien van niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen vindt dit systeem geen toepassing (ten aanzien van wel afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen is het wel van toepassing).

Stap 1

Raadpleeg de lijst van processen met gevaarlijke afvalstoffen. Deze lijst is opgenomen als bijlage I bij het besluit. Nagegaan moet worden of in de P-kolom van bijlage I het proces voorkomt waarbij de afvalstof is ontstaan en of de afvalstof in de A-kolom bij dit proces is vermeld. Indien dat het geval is, zijn bijlage II (lijst van stoffen) en bijlage III (lijst van uitzonderingen) niet van betekenis. De afvalstof is een gevaarlijke afvalstof.

Indien in de afvalstof geen stoffen, als bedoeld in de lijst van stoffen, voorkomen in concentraties die groter zijn dan de daarvoor geldende grenswaarden, kan een uitzondering op de aanwijzing als gevaarlijke afvalstof worden toegestaan.

Stap 2

Indien volgens stap 1 niet tot een aanwijzing als gevaarlijke afvalstof wordt gekomen, moet worden nagegaan of de afvalstof een stof bevat die is opgenomen op de lijst van stoffen en of de afvalstof de stof bevat in de

concentratie die de klasse-grens voor deze stof overschrijdt. De lijst van stoffen is opgenomen als bijlage II bij het besluit.

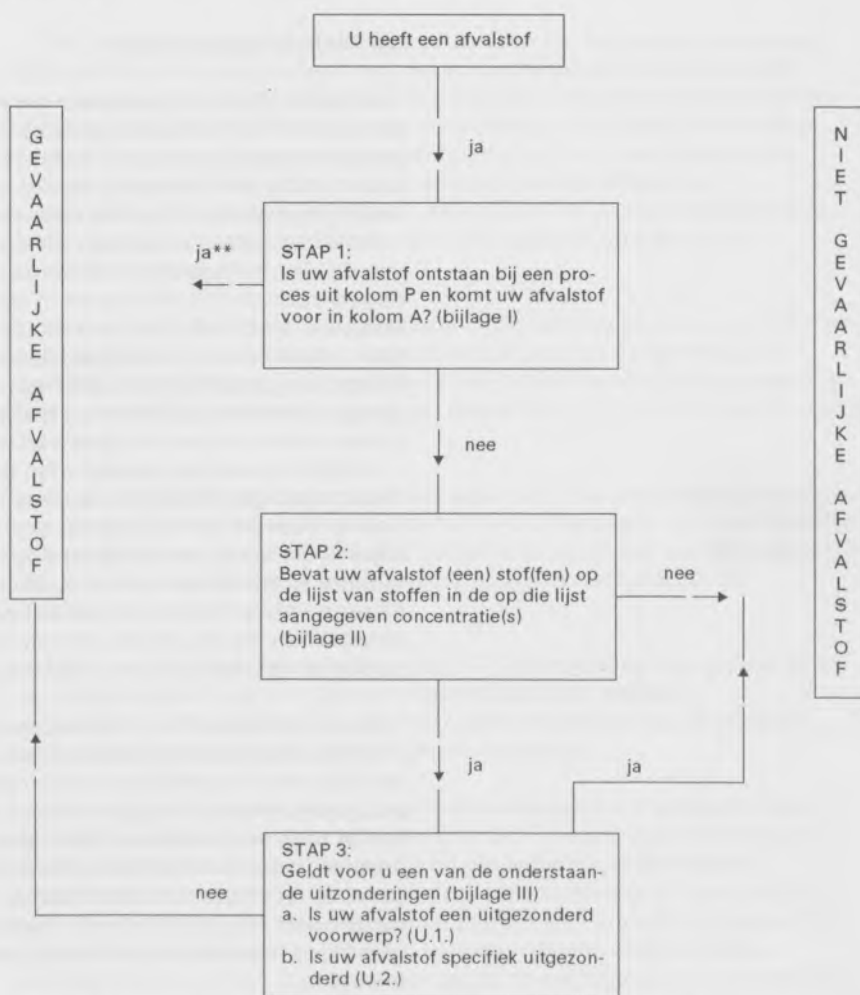
Stap 3

Indien de vraag in stap 2 bevestigend is beantwoord, behoeft de afvalstof toch nog geen gevaarlijke afvalstof te zijn. Er is geen sprake van een gevaarlijke afvalstof indien zich een uitzondering voordoet die is genoemd in de als bijlage III bij het besluit opgenomen lijst van uitzonderingen. Deze uitzonderingen zijn:

- a. de voorwerpenregeling (U.1)
- b. de specifieke uitzonderingen (U.2).

Indien geen van de uitzonderingen, genoemd onder U.1 of U.2 van toepassing is, is er sprake van een gevaarlijke afvalstof. Het aanwijssysteem is schematisch weergegeven in navolgend schema.

Aanwijssysteem BAGA*

* Niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen vallen niet onder de aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen.

** Indien u conform artikel 4, tweede lid, van het besluit aantoont dat uw afvalstof geen stof(fen) van de lijst van stoffen bevat in de op de lijst van stoffen aangegeven concentraties, wordt uw afval niet als gevaarlijk afval aangemerkt.

5. Lijst van processen

5.1 Verschillen met het BACA

Deze lijst is gelijklopend aan de lijst van processen bij het BACA, behoudens het navolgende. De aanduiding van de rechter kolom is gewijzigd van kolom S in kolom A. Er worden geen stoffen maar afvalstoffen in aangeduid. In verband met het vervallen van proces 13 in het BACA, zijn de processen 14 tot en met 47 van het BACA in het onderhavige besluit opgenomen onder de nummers 13 tot en met 46. Proces 15, onderdeel 15.3 (in het BACA onderdeel 16.3), is opnieuw omschreven. De processen 20, 21 en 35 zijn gewijzigd in vergelijking met de corresponderende processen van het BACA. Proces nummer 47 is toegevoegd.

Duidelijkheidshalve is ten slotte met een verwijzing naar artikel 4, eerste lid, van dit besluit aangegeven dat niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen niet als gevaarlijke afvalstoffen worden aangemerkt.

5.2 Toelichting op de lijst

In kolom P zijn de processen genoemd. Daarbij is zoveel mogelijk aangesloten bij het spraakgebruik. In enkele gevallen wordt de hoofdgroep aangewezen als proces en volgt daarna een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden van processen die onder de noemer van de hoofdgroep vallen, ingeleid door «zoals».

Indien er sprake is van een afvalstof als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, zijn in kolom A de gevaarlijke afvalstoffen opgenomen die bij het proces in kolom P vrijkomen. Deze lijst in de bijlage is limitatief. Dat betekent dat een afvalstof die niet in kolom A staat, maar wel bij het proces in kolom P vrijkomt, niet op grond van deze bijlage als gevaarlijke afvalstof wordt aangewezen. Verdere toetsing of sprake is van een gevaarlijke afvalstof, dient dan plaats te vinden op grond van de andere bijlagen van het voorliggende besluit.

In kolom A worden afvalstoffen bij hun gebruikelijke naam genoemd. Wat in casu gebruikelijk is, is onderhevig aan verandering in de tijd. Daarom worden in ieder geval geen handelsnamen gebruikt. De terminologie is ontleend aan de benamingen die door het bedrijfsleven op de meldingsformulieren voor chemische afvalstoffen zijn ingevuld. Daarbij is de term «afval» nagenoeg geheel weggelaten. Voor alle gevaarlijke afvalstoffen die op grond van kolom A worden aangewezen geldt immers – getuige het opschrift – dat sprake is van een afvalstof.

Naast het gebruik van duidelijke afvalbenamingen (zoals slib, as en stof) is veelvuldig de term «restant» gebruikt. Hieronder wordt niet alleen verstaan een hoeveelheid al dan niet vervuild produkt, ontstaan bij het productieproces of het gebruik van dat produkt, dat men niet meer wil, kan of mag verhandelen of gebruiken, maar ook datgene, wat niet als produkt, waarvoor het productieproces is beoogd, ontstaat. In het eerste geval zal het restant veelal dezelfde chemische samenstelling hebben als het produkt zelf (bijvoorbeeld afvalstof 25.1), in het tweede geval veelal niet (bijvoorbeeld afvalstof 41.4). Beide betekenissen zijn in bijlage I terug te vinden.

Het begrip «-houdend» komt in uiteenlopende samenstellingen in de processenlijst voor (bijvoorbeeld «zware-metalenhouddend»). Waar mogelijk zal de interpretatie van dit begrip in het kader van het BACA worden gerelateerd aan de concentratiegrenswaarden, in die zin dat alleen van «-houdend» zal worden gesproken als de desbetreffende stof de daarvoor in de stoffenlijst aangegeven grenswaarde overschrijdt.

Het begrip «de toepassing van» dat voorkomt in de omschrijving van enige processen, heeft uitsluitend betrekking op de toepassingshandeling. Het strekt zich derhalve niet uit tot de situatie die als gevolg van de toepassing ontstaat. Zo eindigt de «toepassing van houtverduurzamingsmiddelen» (proces 36) nadat het middel op het hout is aangebracht. De aanwezigheid van de middelen in het hout valt er niet onder.

In de processen 1 (1.1) en 9 (9.3) wordt het begrip «ovenpuin» gebruikt. Dit is de verwijderde bemetseling van de binnenzijde van een vuurhaard. Dit ovenpuin is in de processenlijst opgenomen omdat het, indien het in contact is geweest met de produkten die in de oven zijn verwerkt, gevaarlijk kan zijn. Verwijderde ovenbemetseling die alleen in contact is geweest met de vuurhaard (gas- of kolengestookt), waarbij het te verhitten produkt door pijpen in de oven wordt geleid, valt niet onder het begrip ovenpuin in de zin van genoemde processen. Het begrip ovenpuin in proces 10 (10.1) wordt op dezelfde wijze uitgelegd, met dien verstande dat onderdeel 10.1 alleen betrekking heeft op zware-metalenhoudend ovenpuin.

Ten aanzien van de afzonderlijke processen en de daarbij behorende afvalstoffen in bijlage I dient nog het volgende te worden opgemerkt.

In proces 1 staan petrochemische processen en pyrolytische behandelingen genoemd. Het gaat hier om activiteiten in de aardolie-industrie. Bedoeld worden hier de aardolieraffinaderijen, de cokesfabrieken en teerdistilleerbedrijven, bitumineus wegebouw materiaal- en dakbedekkingsmateriaalfabrieken, smeeroliën- en -vettenfabrieken (niet verbonden aan aardolieraffinaderijen) en aardolie- en steenkool-produktenfabrieken.

Onder het begrip «aardgasproductie», gebruikt bij proces 2, wordt niet verstaan de aardgaswinning. Formatiewater, dat bij de winning van aardgas uit de bodem komt en weer in de bodem wordt teruggevoerd is geen gevaarlijke afvalstof ingevolge uitzondering U.2.n in bijlage III juncto bijlage II.

In proces 15 (metaalbewerking) wordt onder 15.4 olie-waterslibmengsel als gevaarlijk afval aangemerkt. Hiermee wordt bedoeld op de afvalstoffen die achterblijven in de olie/slibafscheider voor de afvoer van afvalwater. In de meeste gevallen zal er bij het metaalbewerken een dergelijke afscheider aanwezig zijn.

Met «vergelijkbare baden» in proces 17 (behandeling van galvanische en vergelijkbare baden en de waterzuivering in de metaaloppervlaktebehandeling) wordt onder andere bedoeld op beitsbaden, ontvettingsbaden, spoelbaden en passievebaden.

In Nederland is er een aantal bedrijven waarvan de hoofdactiviteit is gericht op het reinigen van vaten. Indien zich in deze vaten chemische stoffen hebben bevonden zullen de bij die activiteit vrijkomende restanten, alsmede het slib van de afvalwaterzuivering (vrijwel) altijd op grond van het gehalte aan chemische stoffen als bedoeld in bijlage II als gevaarlijk afval zijn aan te merken. Vandaar dat een rechtstreekse aanwijzing via de lijst van processen gerechtvaardigd is. In dit kader dient echter op het volgende te worden gewezen. Er is hier sprake van het reinigen van vaten. Dit impliceert dat het te reinigen vat niet leeg is. Een vat wordt geacht leeg te zijn wanneer het op de daartoe geëigende, zorgvuldige wijze zodanig is geledigd, dat er geen inhoud meer uit het vat kan komen. Afhankelijk van de aard van de aanwezige chemische stoffen dient men dan te spreken van schud- dan wel schrap- of schraapleeg.

Proces 20 betreft het verwijderen van coatings door middel van stralen. In het corresponderende proces 21 van het BACA werd niet van «coatings» gesproken, maar van «verflagen». Dit begrip was echter te eng. Het «met coatings verontreinigd straalmiddel» is echter slechts gevaarlijk afval als het bij bepaalde toepassingen vrijkomt. Daarom is bij proces 20 in de P-lijst anderzijds een beperking aangebracht tot bepaalde toepassingen.

Tijdens het stralen in straalcabines komt naast verontreinigd straalmiddel ook verontreinigd straalstof vrij dat vaak met speciale filters wordt afgevangen. Deze straalstof bevat vaak hoge concentraties aan zware metalen. Op deze straalstof is proces 20 niet van toepassing. Indien de concentraties aan zware metalen in de straalstof boven de concentraties genoemd in bijlage II uitkomen, wordt deze straalstof aangemerkt als gevaarlijk afval.

Mede om proces 21 ten aanzien van het begrip «coating» in overeenstemming te brengen met het proces 20, is de redactie van proces 21 aangepast.

«Coating» (processen 20 en 21) betekent in feite deklaag. Het kan zowel om beschermlagen als om sierlagen gaan. Het doet er daarbij niet toe waar deze deklaag op wordt aangebracht. Verf, lak, vernis en kunststof zijn ook als coating aan te merken. Ook poedercoatings, tweecomponenten epoxy-coatings en dergelijke vallen eveneens onder het begrip coating.

In proces 21 wordt gesproken van volledig uitgehard of uitgepolymeriseerd. Van volledig uitgepolymeriseerd is sprake indien een vloeibaar mengsel van monomeren volledig is omgezet in polymeren en er geen vloeibare restanten van één van de componenten meer aanwezig zijn. De term volledig uitgehard heeft een ruimere betekenis in die zin dat verven die niet polymeriseren ook niet als gevaarlijk afval worden aangemerkt indien het oplosmiddel geheel is verdwenen.

Bij proces 26 (productie of toepassing van fotochemicaliën) wordt met het onder 26.1 genoemde restant ontwikkelaar en met het onder 26.2 genoemde restant fixeër niet bedoeld de ontwikkelaar en fixeër voor drukvormen voor offset en zeefdruk.

Onder additieven (proces 32) worden verstaan alle toevoegingen aan kunststoffen of grondstoffen daarvoor, om deze stoffen bepaalde kenmerken te geven.

Mede naar aanleiding van een voorstel van de Commissie Toelating Bestrijdingsmiddelen is aan proces 35 toegevoegd de toepassing van bestrijdingsmiddelen. Een onderdeel 35.4, restant van de toepassing van bestrijdingsmiddelen, is nieuw opgenomen. Ook hierbij gaat het om afvalstoffen die, gelet op samenstelling en toxiciteit, per definitie als gevaarlijke afvalstoffen kunnen worden aangewezen.

Ionenwisselaars (proces 39) kennen een breed toepassingsgebied. Ionenwisselaarmateriaal wordt tijdens het gebruik regelmatig gespoeld en geregenereerd. Hierdoor is de standtijd van een ionenwisselaar enige jaren. Ten gevolge van slijtage en een teruglopende regeneratie dient het ionenwisselaarmateriaal vervangen te worden. De afvalstof zware-metalenhoudend restant van gebruikt ionenwisselaarmateriaal in de waterzuivering komt met name vrij bij zuiveringsprocessen als bedoeld bij proces 17. In deze samenhang moet deze afvalstof ook worden gezien. Het is niet de bedoeling geweest in de omschrijving van proces 39 het

ionenwisselaarmateriaal dat wordt gebruikt bij de productie, het ontharden of demineraliseren van drinkwater te vatten.

Onder shredderafval in de zin van proces 42, onderdeel 42.1, wordt verstaan: residuen die ontstaan bij het mechanisch verkleinen van voornamelijk uit metaal, kunststof of rubber bestaande objecten. Met objecten worden hier bedoeld die zaken, die in het afvalstadium door middel van een shredderinstallatie plegen te worden verkleind. Het gaat hierbij met name om autowrakken, koelkasten, wasmachines, kabels, telefoontoestellen en elektronische apparatuur. Deze objecten worden al dan niet gezamenlijk verwerkt. Met name antimoon, arseen, cadmium (afkomstig van lakken en kunststoffen) en lood bepalen de negatieve milieu-effecten uit shredderafval.

Uit de formulering van proces 43 volgt dat de monsters van de (afval)stoffen, waaruit een gedeelte is genomen ten behoeve van onderzoek, en welke niet wordt gebruikt voor analyse, niet per definitie zijn aan te merken als gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in 43.1. Deze afvalstoffen zijn immers niet ontstaan bij chemische processen in laboratoria. Vanzelfsprekend kunnen deze afvalstoffen wel gevaarlijk afval zijn indien deze partijen stoffen bevatten, genoemd in bijlage II en de daarbij gestelde concentratiegrenswaarden overschrijden.

Het begrip «intra- en extramuraal instellingen voor de gezondheidszorg» in proces 46 is een verzamelbegrip dat betrekking heeft op alle instellingen voor de gezondheidszorg. Verzorgingstehuizen vallen er bijvoorbeeld onder, alsmede de ziekenafdeling van een bejaardenhuis. De toevoeging «intra- en extramuraal» benadrukt deze brede strekking. Het is daarom niet gewenst om – zoals in een der commentaren is voorgesteld – dit gedeelte van de omschrijving te laten vervallen. Ook «gezondheidszorg» is een breed begrip. Het reikt verder dan de zorg voor de gezondheid van de mens. Dierenartsenpraktijken zijn er eveneens onder begrepen.

Onder de opsomming in 46.1 vallen niet doodgeboren foetussen. In 46.3 wordt gesproken over beddingafval. Dit betreft een samenstel van materiaal, bestaande uit onder andere strooisel, faeces, urine en voederresten. In 46.7 worden «grotere hoeveelheden bloed, plasma en andere pasteuze en vloeibare afvalstoffen» genoemd. Uit ethische en technische overwegingen dient verspreiding van deze afvalstoffen in het overig afval te worden voorkomen. Voor termen en definities ten aanzien van specifiek ziekenhuisafval zij verder verwezen naar het ontwerp-NEN 5883 van het Nederlands Normalisatie-instituut.

Ten aanzien van de afbakening met de Destructiewet wordt gewezen op artikel 22.1, zesde lid, van de Wet milieubeheer, waarin is bepaald dat hoofdstuk 10 niet van toepassing is op gedragingen, voor zover daaromtrent voorschriften gelden, die zijn gesteld bij of krachtens (onder meer) de Destructiewet.

Proces 47 is zo ruim omschreven dat daaruit geen beperkingen kunnen voortvloeien voor de aanwijzing van afgewerkte olie en andere afgewerkte smeer- en systeemolie als gevaarlijke afvalstof. In dit verband wordt opgemerkt dat onder «handeling» «nalaten» mede is begrepen. Ook indien bijvoorbeeld smeer- en systeemolie niet langer bruikbaar is voor het oorspronkelijke doel doordat er te lang niets mee is gedaan, is proces 47 derhalve van toepassing.

Onder «andere afgewerkte smeer- en systeemolie» (onderdeel 47.2) valt alle smeer- en systeemolie die hetzij door vermenging met andere stoffen, hetzij op andere wijze onbruikbaar is geworden voor het doel waarvoor zij oorspronkelijk was bestemd en die geen «afgewerkte olie» is. Uit artikel 1

van het onderhavige besluit volgt welke oliën het betreft. Het gaat zowel om afgewerkte smeer- en systeemolie die niet aan de specificatie van het begrip afgewerkte olie voldoet als om afgewerkte boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsies daarvan.

6. Lijst van stoffen

6.1 Verschillen met het BACA

Eerder in deze nota van toelichting is reeds ingegaan op het opnemen van de bepalingen inzake de concentratiegrenswaarden in de lijst van stoffen en op het feit dat de onderdelen 2 en 3 van de lijst van stoffen van het BACA – inzake meetmethoden – in de lijst van stoffen van het onderhavige besluit niet voorkomen.

In onderdeel 2.2 is aangegeven dat bij de bepaling van de concentratie van stoffen in afvalstoffen de gevolgen van verdamping, verdunning, vermenging of uitloging van de afvalstoffen niet in aanmerking worden genomen. Deze zo genoemde anti-mengclausule was ook in – bijlage III, onderdeel U.2 van – het BACA opgenomen. Deze clausule strekt er toe, mengen en dergelijke, met als doel om onder de gestelde concentratiegrenswaarden te komen, zinloos te maken.

Het komt echter voor dat degene die gevaarlijk afval be- of verwerkt, dit afval daarbij mengt enz. Indien hij hierbij handelt in overeenstemming met zijn vergunning of ontheffing, is de anti-mengclausule niet van toepassing. Het is niet de bedoeling door de anti-mengclausule het be- of verwerken van gevaarlijk afval onmogelijk te maken indien hierbij gehandeld wordt in overeenstemming met de vergunning of ontheffing. De anti-mengclausule is dan ook niet van toepassing indien bij het be- of verwerken van gevaarlijke afvalstoffen in overeenstemming gehandeld wordt met de vergunning of de ontheffing. Daarbij is er van uitgegaan dat door de vergunning of de ontheffing voldoende zeker is gesteld dat de be- of verwerking van de gevaarlijke afvalstoffen milieuhygiënisch verantwoord plaatsvindt. Door de toevoeging van een desbetreffende bepaling is dit expliciet tot uitdrukking gebracht.

Onderdeel B.22 zoals dat in de bij het BACA behorende stoffenlijst was opgenomen, komt in de stoffenlijst bij het BAGA niet voor. In dit onderdeel werden boor-, snij-, slijp- en walsolie of emulsies daarvan genoemd. Gelet op onderdeel 15.3 van proces 15 en op proces 47 zou onderdeel B.22 geen betekenis meer hebben gehad. De onderdelen B.23 tot en met B.31 van het BACA zijn als gevolg hiervan in het onderhavige besluit opgenomen als de onderdelen B.22 tot en met B.30. Aan onderdeel B.27 is toegevoegd rode fosfor, omdat dit nagenoeg dezelfde eigenschappen heeft als witte fosfor.

6.2 Toelichting op de lijst

Bij de klasse-indeling wordt uitgegaan van de eigenschappen van de (groepen van) stoffen mede in relatie tot de concentratie waarin zij van nature voorkomen.

In dit besluit worden onder «verbindingen» niet begrepen metaallegeringen, alsmede samenstellingen waarin één of meer van genoemde elementen als oppervlaktelaag aanwezig zijn, een en ander met uitzondering van de elementen kwik en cadmium.

Indien een stof in de lijst van stoffen is opgenomen door middel van de aanwijzing als verbinding van een bepaald metaal worden de

concentratiegrenswaarden betrokken op de in het afval aanwezige concentratie van dat metaal, met uitzondering van legeringen. Een metaallegering kan echter wel als gevaarlijk afval zijn aangewezen, namelijk als de concentratie van een bepaald metaal in de legering als element boven de concentratiegrenswaarden komt. Overigens is een deel van de legeringen opgenomen in de lijst van uitzonderingen, onderdeel U.2, onder p.

Als voorbeeld van de eerste volzin van onderdeel 2.3 van bijlage II moge het volgende dienen: «arseen en arseenverbindingen» is opgenomen in klasse A (50 mg/kg). De grenswaarde dient te worden betrokken op het element arseen en derhalve niet op de arseenverbindingen. Wanneer zich in een partij afvalstoffen arseentrioxiede bevindt dan verhouden de gewichtshoeveelheden arseen en zuurstof daarin zich (afgerond) 3:1. Bevat de partij afvalstoffen nu 60 mg arseentrioxiede per kg, dan is de hoeveelheid arseen daarin 45 mg/kg. Er is dan geen sprake van gevaarlijk afval.

Ingeval meer stoffen onder dezelfde aanduiding in de lijst van stoffen zijn begrepen, dienen de concentraties bij elkaar te worden opgeteld. Wanneer zich bijvoorbeeld in het afval verschillende organische halogeenverbindingen (B.11) bevinden, dan dienen de afzonderlijk gemeten analyseresultaten te worden gesommeerd.

Voor waterhoudende afvalstoffen dient bij de bepaling van de concentratiegrenzen te worden uitgegaan van het droge stofgehalte van die afvalstoffen, wanneer dit gehalte 0,1 gewichtsprocent of meer bedraagt. De reden voor laatstgenoemde beperking is dat voor percentages kleiner dan 0,1 het uitgaan van de droge stof weinig zinvol is, omdat in die gevallen zonder de genoemde beperking allerlei afvalstoffen waarin zich zeer geringe hoeveelheden aangewezen stoffen bevinden, onder het bereik van het BAGA zouden vallen.

De hoeveelheid zink in zinksulfaat bijvoorbeeld bedraagt circa 40%. Water met 0,01 mg zinksulfaat per liter bevat dan theoretisch aan zink circa 400 000 mg/kg, betrokken op de droge stof, dat wil zeggen aanzienlijk meer dan de concentratiegrens van 20 000 mg/kg. Toch bevat bijvoorbeeld 1000 ton van dit water slechts 4 gram zink.

Indien het droge stofgehalte kleiner is dan 0,1 gewichtsprocent, dienen de concentratiegrenzen, verkleind met een factor duizend, te worden betrokken op de gehele partij, dus inclusief water. Onder droge stofgehalte dient in dit verband te worden verstaan het massapercentage stof dat overblijft, nadat de oorspronkelijke stof van het aanwezige water is ontdaan. Indien de oorspronkelijke stof geen andere laagkokende/vluchtige componenten bevat dan water kan worden volstaan met een methode die is gebaseerd op het verwarmen tot een temperatuur van ongeveer 100 °C tot een constant gewicht. Is dit niet het geval, dan is een specifieke waterbepaling de enig aangewezen weg.

In onderdeel 3 staan twee algemene opmerkingen. De eerste betreft de beperking van het begrip «organische verbindingen» tot de op industriële wijze gewonnen of vervaardigde verbindingen. Deze beperking is noodzakelijk aangezien anders onnodig een groot aantal organische stoffen die door de wijze waarop zij van nature voorkomen als onschadelijk kunnen worden beschouwd, onder de werkingssfeer van het BAGA zou worden gebracht.

Bij de zuivering van afvalwater in biologische zuiveringsinstallaties worden de afvalstoffen afgebroken door bacteriën. Hierbij worden grote hoeveelheden bacteriemateriaal (zuiveringsslib) gevormd, waarbij fosfor- en stikstofverbindingen gebruikt worden en noodzakelijk zijn voor het

celmateriaal van de bacterie. Voor het zuiveringsslib geldt dat het gehalte aan (organische) fosfor- en stikstofverbindingen aanzienlijk is. Het betreft hier echter voor een belangrijk deel verbindingen die onderdeel vormen van het celmateriaal van de in de zuiveringsinstallatie gevormde bacteriën dan wel afbraakprodukten van het celmateriaal.

De (organische) fosfor- en stikstofverbindingen in het zuiveringsslib vormen een wezenlijke verbinding voor de bouw van het celmateriaal. Ze komen in grote hoeveelheden voor in allerlei organismen zoals bacteriën en het menselijk lichaam. Het betreft verbindingen van een zodanige aard (niet toxisch) en van een zodanige oorsprong dat zij niet dienen te worden meegerekend bij het bepalen van het gehalte aan (organische) fosfor- en stikstofverbindingen. Zij zijn niet schadelijk en rechtvaardigen een aanwijzing als gevaarlijk afval niet. Door de tweede volzin van onderdeel 3 wordt hierin voorzien.

Dit laat onverlet dat zuiveringsslib op grond van de aanwezigheid van andere verontreinigingen wel gevaarlijk afval kan zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval indien het slib sterk verontreinigd is met zware metalen en organo-halogeenvbindingen, en hiermee de daarvoor in bijlage II aangegeven concentratiegrenswaarden worden overschreden. Het zuiveringsslib dient door de beheerders van de zuiveringsinstallaties dan ook regelmatig te worden bemonsterd.

De tweede opmerking in onderdeel 3 betreft polymeren, inclusief polycondensaten. Zij zijn opgenomen op grond van de overweging dat organische verbindingen en koolwaterstoffen die volledig zijn uitgepolymeriseerd, een vrij inert karakter hebben. Een verbinding wordt geacht volledig te zijn uitgepolymeriseerd wanneer deze dezelfde aard en samenstelling heeft aangenomen als zij als halffabrikaat of eindproduct gehad zou hebben.

Of het afval waarin zich naast uitgepolymeriseerde verbindingen ook ongebonden uitgangsstoffen of andere stoffen bevinden, in zijn geheel toch als gevaarlijk afval moet worden beschouwd, wordt bepaald door de op de stoffen van toepassing zijnde concentratiegrenswaarden.

Ter toelichting op de afzonderlijke klassen kan het volgende worden vermeld.

In klasse A is naast kwik, cadmium en hun verbindingen een aantal elementen en verbindingen, aangeduid als «zwarte lijst stoffen», opgenomen, waarvoor geldt dat zij wat betreft hun in milieuhygiënisch opzicht schadelijke eigenschappen vergelijkbaar zijn met kwik- of cadmiumverbindingen. Immers reeds in zeer geringe concentraties kunnen deze stoffen, hetzij op korte termijn, hetzij op langere termijn, nadelige gevolgen hebben voor de gezondheid van de mens of schade toebrengen aan het milieu.

Bij een aantal stoffen (bijvoorbeeld metaalcarbonylen of cyaniden) overweegt het direct toxische karakter, bij andere stoffen (bijvoorbeeld PCB's) is mede van belang het feit dat zij bijzonder persistent kunnen zijn en een bio-accumulerend karakter hebben. Voorts zijn de concentraties waarin deze stoffen van nature voorkomen bijzonder laag. In de aardbodem bedragen deze concentraties gemiddeld enkele milligrammen of minder per kilogram, in zeewater zijn de concentraties veelal minstens nog een factor duizend lager.

De gehalogeneerde aromatische verbindingen, benzeen en organotinverbindingen zijn dermate toxisch dat zij ook in klasse A zijn opgenomen. De gehalogeneerde aromatische verbindingen zijn afgescheiden uit de groep organische halogeenvbindingen, benzeen is een aromatische koolwaterstof. Organotinverbindingen zijn afkomstig van de in klasse B opgenomen tinverbindingen. In navolging van de leidraad Bodemsanering zijn 10 polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) onder A 12 tot en met 15 aangewezen op grond van overwegingen zoals het

voorkomen in de emissieprofielen van diverse PAK's-bronnen. Een drietal PAK's is wegens hun relatief lage toxiciteit apart in klasse A opgenomen, zodat de norm van 50 ppm (parts per million) op elk van deze verbindingen afzonderlijk van toepassing is. De overige zeven verbindingen zijn in één groep geplaatst en dienen als somparameter aan genoemde norm te worden getoetst.

Voor wat betreft de bepaling van de totaalconcentratie aan PCB's (A.16) wordt hier verwezen naar het gestelde in onderdeel 7.

In klasse B worden in de eerste plaats verbindingen van een aantal metalen genoemd, welke voor wat betreft hun eigenschappen in milieuhygiënisch opzicht onderling vergelijkbaar zijn. Vergeleken met de in klasse A genoemde verbindingen geldt voor de in klasse B vermelde metaalverbindingen dat hun nadelige eigenschappen in het algemeen bij aanzienlijk hogere concentraties optreden, zoals blijkt uit in de praktijk opgedane ervaringen met betrekking tot door die stoffen veroorzaakte schade aan mensen, dieren of gewassen. Tevens zijn de concentraties waarin verbindingen van de in klasse B genoemde metalen van nature voorkomen, in vergelijking met de stoffen in klasse A hoger. Gemiddeld komen in de klasse B genoemde metalen in de aardbodem voor in concentraties van enkele tientallen milligrammen per kilogram.

In de tweede plaats bevat klasse B een aantal groepen organische verbindingen. Ter wille van de duidelijkheid is bij de vermelding ervan gebruik gemaakt van de in de organische scheikunde gebruikelijke naamgeving. Voor wat betreft de aanwijzing van deze verbindingen gelden de beperkingen genoemd in onderdeel 3 van de stoffenlijst.

Voor de elementen fluor, chloor, broom en witte en rode fosfor geldt dat zij als element op zich schadelijke eigenschappen bezitten. Weliswaar geldt dit ook voor de in klasse D en klasse E genoemde stoffen, maar het verschil tussen de beide categorieën van elementen is gelegen in het feit dat het in klasse B gaat om elementen, waarbij mede door hun min of meer vluchtige karakter (fluor, chloor, broom) of doordat zij worden blootgesteld aan lucht (witte en rode fosfor) acuut-toxische vluchtige stoffen vrijkomen. Bij de in klasse D en E genoemde stoffen valt het accent veel meer op het «reactieve» karakter van die stoffen, zonder dat – in het algemeen – bij eventuele reacties van die stoffen met bijvoorbeeld water sprake is van het aanwezig zijn of ontstaan van stoffen die in toxicologisch opzicht zijn te vergelijken met in klasse B genoemde stoffen.

Het zoëven vermelde met betrekking tot de in klasse B genoemde elementen geldt eveneens voor andere in die klasse opgenomen stoffen: ferro en mangaansilicium (reactief in contact met water), de nader aangeduide halogeenbevattende stoffen (waarbij bijvoorbeeld ontwikkeling van zoutzuur kan plaatsvinden) en de hydrazinen (waarbij het ontploffingsgevaar groot is) en halogeensilanen.

Klasse C bevat in de eerste plaats een aantal groepen van anorganische stoffen. Sommige daarvan (fluor-, fosfor-, bariumen zinkverbindingen) worden aangeduid op dezelfde wijze als in de klasse A en B veelal is geschied, namelijk door het noemen van een element. Met betrekking tot het natuurlijk voorkomen van verbindingen van deze elementen in de aardbodem, kan worden gesteld dat deze verbindingen globaal in concentraties van honderden milligrammen per kilogram daarin voorkomen.

Ten aanzien van de andere in klasse C genoemde anorganische verbindingen kan worden opgemerkt dat de benaming ervan niet bestaat uit de naam van een element zonder meer, maar dat een keuze is gemaakt uit de verbindingen van het betreffende element (bijvoorbeeld met betrekking tot chloor zijn niet opgenomen de chloorverbindingen, maar de (hypo-)chlorieten en chloraten en, voor zover van toepassing, de

zuurhalogeniden). Het accent valt hier dus niet op de aanwezigheid van een aantal elementen op zich in de aangewezen verbindingen, maar op de combinatie van die elementen met andere.

In de tweede plaats bevat klasse C een aantal organische verbindingen. Ook deze stoffen zijn opgenomen in verband met hun toxische eigenschappen, welke evenwel in mindere mate aanwezig zijn dan bij de stoffen in de klassen A en B. Voor de aanwijzing van deze verbindingen en koolwaterstoffen gelden de beperkingen, genoemd in onderdeel 3 van de stoffenlijst.

De anorganische zuren, waterstofsulfaten, oxyden en hydroxyden zijn in klasse D opgenomen vanwege hun agressieve of corrosieve eigenschappen. Voor deze groepen van stoffen geldt dat in de praktijk voornoemde eigenschappen voor deze (groepen van) stoffen het meest bepalend zijn. Verder worden in klasse D genoemd de alifatische en naftenische koolwaterstoffen en de organische zuurstof- en stikstofverbindingen, waarbij wederom de in onderdeel 3 van de stoffenlijst gestelde restricties ten aanzien van de organische verbindingen en koolwaterstoffen gelden.

In klasse E zijn reactieve stoffen opgenomen. Het betreft hier onder meer aluminium, zink, titaan, zirconium, (alle in poeder of stofvorm), lithium, natrium, kalium, calcium, magnesium, calciumcarbide en aluminiumcarbide. Het verschil tussen deze metaalelementen en de meeste in klasse B genoemde stoffen is reeds globaal uiteengezet in de toelichting op die klasse. Het daar gestelde met betrekking tot de opgenomen metaalelementen is in grote trekken ook van toepassing op de nu in klasse E terug te vinden carbiden.

De reactieve eigenschappen van deze stoffen hangen niet alleen af van de concentratiegrenswaarden. Voor de pyroforiteit is bijvoorbeeld de korrelgrootteverdeling van het metaalpoeder van belang, terwijl anderszijds mengsels van stoffen wel degelijk de genoemde reactieve eigenschappen kunnen bezitten, hoewel voor de afzonderlijke componenten de concentratiegrenswaarden niet worden overschreden. Los hiervan bestaat het probleem, dat voor deze categorie stoffen veelal geen of slechts zeer ingewikkelde genormaliseerde analysemethoden bestaan. Dit alles heeft bij de opstelling van het BACA geleid tot het invoeren van een klasse E, waarin stoffen worden aangewezen op grond van het feit dat zij de genoemde reactieve eigenschappen bezitten, ongeacht hun samenstelling. Voor het meten van deze eigenschappen wordt gebruik gemaakt van een tweetal in internationaal verband door de OESO en EG aanvaarde testmethoden, die reeds worden toegepast in het kader van onderzoek ten behoeve van een kennisgeving zoals bedoeld in het Kennisgevingsbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen en bovendien goed toepasbaar zijn op afvalstoffen. Deze testmethoden zijn opgenomen in een ministeriële regeling op grond van artikel 1.1, dertiende lid, van de Wet milieubeheer.

De opzet van de «lijst met stoffen» brengt met zich mee dat sommige verbindingen onder meer dan één benaming in de lijst kunnen zijn opgenomen. In bijlage II, onder 2.4, is bepaald dat in een dergelijk geval de laagste concentratiegrenswaarde geldt. Een voorbeeld is cadmiumoxyde dat zowel onder «oxyden» (klasse D, 50 000 mg/kg) als onder «cadmium en cadmiumverbindingen» (klasse A, 50 mg/kg) valt. De concentratiegrenswaarde die in dit voorbeeld van toepassing is, is 50 mg/kg, en wel van het metaal cadmium.

7. Lijst van uitzonderingen

Er wordt voor een goed begrip nogmaals op gewezen dat deze lijst gekoppeld is aan de stoffenlijst. De uitzonderingen hebben derhalve geen

betrekking op afvalstoffen die ingevolge de processenlijst als gevaarlijke afvalstof zijn aangewezen.

Onder U.1 is de voorwerpenregeling gehandhaafd. De algemene regel luidt dat voorwerpen die in het afvalstadium zijn geraakt niet worden aangemerkt als gevaarlijke afvalstoffen tenzij dit is geschied voordat zij de gebruiker hadden bereikt. Deze algemene uitzondering strekt er toe om geringe hoeveelheden gevaarlijke afvalstoffen buiten de werkingssfeer van het BAGA te houden. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat onder een voorwerp in de zin van het BAGA dient te worden verstaan een uit één of meerdere stoffen samengestelde zaak, waarin zich vanaf het ontstaan van het voorwerp reeds (geringe) hoeveelheden chemische stoffen zoals opgenomen in bijlage II bevinden.

De uitzondering geldt niet voor voorwerpen die in het afvalstadium komen voordat zij de gebruiker hebben bereikt. Met de gebruiker wordt bedoeld de eindgebruiker van het voorwerp als handelsproduct ofwel, in andere woorden, degene die het voorwerp overeenkomstig de bestemming ervan benut. Afgekeurde produkten of onverkoopbare voorraden vallen dus niet onder deze uitzondering.

Onderdelen van een voorwerp kunnen niet op grond van het enkele feit dat zij uit een voorwerp afkomstig zijn, als voorwerp worden aangemerkt. Zij dienen aan de hand van de omschrijving van het begrip voorwerp op hun eigen merites te worden beoordeeld. Op dezelfde grond zullen brokstukken van voorwerpen als regel geen voorwerp in de zin van het BAGA zijn.

Onder de algemene uitzondering vallen niet de bij name genoemde voorwerpen in onderdeel b van de voorwerpenregeling. Deze tien (groepen van) voorwerpen zijn ook nadat ze de gebruiker bereikt hebben, gevaarlijk afval. Het gaat hier in de eerste plaats om PCB-houdende voorwerpen. Het bepalen van een totaalconcentratie aan PCB's is een moeilijk uitvoerbare opgave. Men bedient zich in de praktijk van verschillende rekenmodellen om – uitgaande van de concentratie aan één of meer congenen – tot een «berekend» totaalgehalte te komen. Voor de toepassing van dit besluit wordt, zowel in deze lijst van uitzonderingen, als in klasse A, ervan uitgegaan dat een afvalstof een concentratie aan PCB's bevat van meer dan 50 mg/kg, indien zich in die afvalstof één of meer van de congenen PCB 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180 bevindt in een concentratie van meer dan 5 mg/kg. Naar analogie hiervan geldt voor een totaalconcentratie aan PCB's van 500 mg/kg een grens per congener van 50 mg/kg.

Met accu's wordt hier bedoeld op de loodaccu's die jaarlijks in een hoeveelheid van ongeveer 25 000 ton vrijkomen bij autowrakken-inrichtingen, garage's en service-stations, accufabrieken en dergelijke. Accu's zijn vanwege hun loodgehalte, maar daarnaast ook wegens het accuzuur aan te merken als afvalstof die het milieubelang ernstig kan schaden. Ook in internationaal verband is de milieuschadelijkheid van de accu erkend. In de EG-richtlijn gevaarlijke afvalstoffen is de accu dan ook expliciet vermeld.

Gasontladingslampen zijn op de lijst geplaatst vanwege hun gehalte aan stoffen als kwik, fluorescentiepoeders en dergelijke. TL-lampen zijn onder de gasontladingslampen begrepen.

In sommige commentaren worden voorstellen gedaan tot wijziging van de voorwerpenregeling. Naar aanleiding hiervan wordt opgemerkt dat de voorwerpenregeling opnieuw zal worden bezien wanneer de aanpassing van het BAGA aan de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen aan de orde is. In afwachting daarvan is de regeling thans ongewijzigd gelaten.

Onder U.2 is een aantal specifieke uitzonderingen opgenomen. De onderdelen i, m en o zijn gewijzigd ten opzichte van de corresponderende onderdelen van het BACA. Onderdeel p is toegevoegd. De afvalstoffen moeten «uitsluitend bestaan uit» de betreffende specifiek uitgezonderde stof, wil er sprake zijn van een uitzondering. Indien dit niet het geval is zullen de lijst met stoffen en de daarbij behorende concentratiegrenswaarden duidelijk moeten maken of er al of niet sprake is van een gevaarlijke afvalstof.

Het is niet gewenst om op deze regeling van de specifieke uitzonderingen inbreuk te maken, zoals in een van de commentaren wordt voorgesteld met betrekking tot bleekarde, afkomstig uit de voedingsindustrie, die is vermengd met zand of klei. Indien deze bleekarde uitsluitend bestaat uit de stoffen, genoemd in U.2, onder a, valt zij onder de specifieke uitzonderingen. Indien zich in de bleekarde zand en klei bevindt, is U.2, onder a, niet van toepassing.

Het betreft onder U.2 in de eerste plaats uitzonderingen waarbij de chemische stoffen in weinig of niet reactieve vorm in de afvalstof aanwezig zijn. Voorbeelden zijn geëmailleerde producten en glasproducten. In de tweede plaats kan uitzondering plaatsvinden in verband met het inerte karakter van de stof (bijvoorbeeld hoog moleculaire verbindingen, zoals kunststoffen en elastomeren). In de laatste plaats gaat het om enkele specifieke uitzonderingen die om uiteenlopende redenen zijn opgenomen.

De specifieke uitzonderingen, bedoeld in de onderdelen b, c en d van U.2, hebben betrekking op bepaalde producten. Halfabrikaten zijn hieronder begrepen. Onder vormzand in onderdeel f is kernzand begrepen.

Met bitumenrestant worden die restanten bedoeld, die uitsluitend bestaan uit mors- en lekrestanten van bitumen bij raffinage van aardolie en de mors-, lek- en snijrestanten van bitumen bij de toepassing hiervan. Deze afvalstoffen zijn qua samenstelling gelijk aan het produkt dat wordt ingezet in wegenbouw en in toepassingen als vloer- en dakbedekking en asfalt (vergelijk U.2.g). Door de term «uitsluitend» is niet uitgezonderd het bitumen dat is verontreinigd met andere stoffen zoals schoonmaak- en oplosmiddelen.

In NEN 6410, «Afval en afvalverwijdering, Benamingen en definities», 1e druk, september 1985, is een omschrijving gegeven van het begrip bouw- en sloopafval. Bouw- en sloopafval wordt daarin omschreven als «een afvalstof die vrijkomt bij respectievelijk het bouwen, renoveren en slopen van gebouwen en andere bouwwerken, zoals kunstwerken en wegen.»

Dit afval bestaat in overwegende mate uit steen, gebroken beton, betonijzer, non-ferro metalen, bitumen, asfalt, glas en zand. Daarnaast kan het bouwafval ook andere materialen bevatten die bij de bouw in het afvalstadium zijn geraakt. Als sloopafval wordt niet aangemerkt het afval dat vrijkomt bij het ontmantelen van procesinstallaties, zoals het verwijderen van isolatiebekleding en ovenbemetseling.

Er is geen sprake van «uitsluitend bouw-en sloopafval», indien zich op het moment van afgifte, na selectieve verwijdering in het afval één of meer van de in U.2.i. genoemde componenten bevinden. Onder de term «selectieve verwijdering» wordt verstaan het – zoveel als technisch en economisch mogelijk is – selectief slopen om een zo groot mogelijk gedeelte van het afval opnieuw te kunnen gebruiken. Voor zover het de selectieve verwijdering van asbesthoudende bestanddelen betreft, is aangesloten bij de zinsnede «voor zover dit redelijkerwijs uitvoerbaar is» in artikel 10, tweede lid, van het Asbestbesluit Arbeidsomstandighedenwet en artikel 4, onder a, van het Asbestverwijderingsbesluit.

Teermastiek werd vroeger in de dakbedekkingsbranche gebruikt en komt nu bij sloop- en renovatiewerkzaamheden weer vrij. Op vele Nederlandse daken ligt nog teermastiek en 1/7 deel van deze teermastiek bestaat uit PAK's. Om te voorkomen dat deze PAK's het bouw- en sloopafval en de fracties daarvan zoals zeefzand en recyclingbrekerzand verontreinigen, is teermastiek toegevoegd aan de stoffen genoemd onder U.2.i.

Geïmpregneerd hout is gevaarlijk afval, indien de concentratiegrenswaarden van bijlage II worden overschreden. Indien het echter een geïmpregneerd houten raamkozijn betreft, valt dit hout onder de voorwerpenregeling in bijlage III, onder U.1 en wordt dit hout niet aangemerkt als gevaarlijk afval. Het hout wordt ook niet aangemerkt als gevaarlijk afval, als het bijvoorbeeld een gesloopte geïmpregneerd houten schutting betreft. In dit laatste geval valt het hout onder de uitzondering genoemd in bijlage III, onder U.2.i. Proces 36 heeft op geïmpregneerd hout geen betrekking.

Slakken en vliegias van kolenvergassing zijn nieuw in onderdeel U.2.m. Blijkens informatie, ontvangen van de SEP, kunnen deze slakken en vliegias evenals slakken en vliegias van met poederkool gestookte vuurhaarden worden uitgezonderd.

Zowel ten behoeve van de winning van delfstoffen als bij de scheiding van het bij die winning meegeproduceerde formatiewater van die delfstoffen wordt in de mijnbouw gebruik gemaakt van hulpstoffen. Deze stoffen kunnen met behulp van de best uitvoerbare technieken niet voor 100% van het formatiewater worden gescheiden. De gekozen formulering van U.2.n geeft aan dat naast het uit de bodem afkomstige formatiewater ook het gedeelte van de hulpstoffen dat niet – via de best uitvoerbare technieken – van dat water kan worden gescheiden, in de onderhavige specifieke uitzondering is begrepen. Zoals hierboven reeds eerder opgemerkt wordt hier met formatiewater bedoeld op het uit de bodem afkomstige formatiewater. Hieronder wordt derhalve niet verstaan het waswater dat wordt gebruikt om de ruwe olie (na primaire water-af scheiding) te ontdoen van daarin nog aanwezige zouten. Ook gecontamineerd hemelwater en geneutraliseerd zuur water vallen niet onder de reikwijdte van het hier gehanteerde begrip formatiewater. Aan de hand van bijlage II zal voor wat betreft deze afvalstromen moeten worden beoordeeld of er sprake is van een gevaarlijke afvalstof.

Bijlage I, proces 42 (shredderafval) zal vooraansnog niet in werking treden wegens het ontbreken van voldoende stortcapaciteit in Nederland. Om dezelfde reden dient ook bijlage II voor (een deel van) dit afval buiten toepassing te blijven. Daarin voorziet bijlage III door middel van U.2.o. De formulering van dit onderdeel wek in het BACA af van de formulering van het corresponderende proces, om te voorkomen dat ook afval afkomstig van het shredderen van chemisch afval uitgezonderd zou worden. Onderdeel o had daartoe alleen betrekking op het shredderen van bepaalde afvalstoffen. In het onderhavige besluit is de formulering verruimd tot het shredderen van alle niet-gevaarlijke afvalstoffen. Het moet gaan om installaties voor het shredderen van niet-gevaarlijke afvalstoffen; installaties mede voor het shredderen van gevaarlijke afvalstoffen vallen dus niet onder deze uitzondering.

Nieuw toegevoegd is onderdeel p. Legeringen zijn vaste oplossingen van metalen. Ze worden geproduceerd door metalen in vloeibare toestand te mengen. Door de eigenschappen van de kristalstructuur van een metaal is het gedrag van kleine concentraties metalen in een legering niet te vergelijken met het gedrag van het zuivere metaal of een verbinding

daarvan. Daarom is het weinig zinvol om de concentratiegrenswaarden als bedoeld in bijlage II te hanteren voor legeringen. De grens van 20% is gesteld omdat dan zeker is dat de chemische eigenschappen van de aangewezen metalen niet sterk tot uiting komen. De toevoeging «niet-corroderend» is opgenomen omdat door corrosie de in de legering aanwezige metalen vrij kunnen komen en zich kunnen verspreiden. Met corroderend wordt dan bedoeld dat één of meer van de in de legering aanwezige metalen bij langdurige blootstelling aan de lucht wordt omgezet in een verbinding met in de lucht aanwezige componenten. Hiermee wordt niet bedoeld de vorming van een afsluitende oxidelaag, zoals dat bij bijvoorbeeld aluminium het geval is.

8. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel is mede aangegeven in welke gevallen er niet langer sprake is van afgewerkte olie. Deze gevallen hebben betrekking op het gehalte aan organische halogeenvbindingen en aan PCB's, op het vlampunt van de olie, alsmede op het na het gebruik vermengd zijn van de afgewerkte olie met andere stoffen dan stookolie, gasolie en dieselolie (voor wat betreft de definities van stook-, gas- en dieselolie zij verwezen naar de Wet op de accijns van minerale oliën). De in het artikel opgenomen gehalten en het vlampunt komen overeen met de waarden die in – niet met andere stoffen vermengde – onbewerkte afgewerkte olie uit carters worden aangetroffen.

De in het eerste lid, onder a, bedoelde gevallen betreffen de aanwezigheid van PCB's in afvalolie. Afvaloliën met een bepaald gehalte aan PCB's dienen niet als afgewerkte olie te worden verwijderd. In verband met de te hanteren analysemethode – welke in een ministeriële regeling is opgenomen – is het gehalte aan PCB's gedefinieerd als: gehalte van meer dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 of 180. Hetgeen in de praktijk wordt aangetroffen zijn altijd mengsels van PCB's. Dit vloeit rechtstreeks voort uit de bereidingswijze van PCB's. In totaal kunnen uit de reactie van bifenyyl met chloor 209 verschillende bindingen ontstaan; deze worden congenen genoemd. In de voorkomende PCB-mengsels blijkt echter een gering aantal congenen de hoofdmoot te vormen. Dit zijn de zeven hierboven genoemde congenen in de definitie. Indien olie is verontreinigd met PCB's, bevat deze olie in ieder geval één of meer van deze zeven congenen. Wanneer geen van deze zeven congenen aanwezig is, zal geen (meetbare hoeveelheid) PCB's aanwezig zijn.

De onder b opgenomen concentratiegrenswaarde voor organische halogeenvbindingen moet worden betrokken op de som van alle geanalyseerde organische halogeenvbindingen, berekend op chloor. De bijbehorende analysemethode is opgenomen in een ministeriële regeling krachtens artikel 1.1, dertiende lid van de Wet milieubeheer.

De onder c opgenomen vlampuntbepaling is opgenomen als veiligheidsklep om te voorkomen dat door menging licht-ontvlambare stoffen ontstaan die als «afgewerkte olie» op de markt worden gebracht. Afgewerkte olie met een vlampunt lager dan 55 °C is een gevaarlijke afvalstof die dienovereenkomstig moet worden verwijderd.

Bij de onder d bedoelde gevallen gaat het om lichte of zware stookolie, en dieselolie die niet is verontreinigd (bijvoorbeeld restantpartijen) en om deze oliën voorzover zij uitsluitend met water of sediment zijn verontreinigd.

Artikel 3

Dit artikel is de grondslag voor de aanwijzing van afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen. Het artikel verwijst hiertoe naar de processenlijst

en de stoffenlijst. De zinsnede met betrekking tot de concentratiegrenswaarden is opgenomen omdat deze waarden in het onderhavige besluit zijn opgenomen in de stoffenlijst. De verwijzing naar de processenlijst en de stoffenlijst was in het BACA opgenomen in de artikelen 2 en 3. Aangezien die artikelen overeenkomstig de tekst van de Wca geen afvalstoffen maar processen en stoffen aanwezen, hadden zij een andere redactie dan artikel 3 van het BAGA. De materiële functie van deze artikelen was echter dezelfde.

Met de zinsnede «geheel of gedeeltelijk bestaan uit» in onderdeel a wordt aangegeven dat afvalstoffen genoemd in kolom A van de lijst van processen altijd als gevaarlijke afvalstoffen zijn te beschouwen indien ze afkomstig zijn uit de in kolom P genoemde processen, ongeacht of de betreffende afvalstoffen gemengd zijn met andere (afval)stoffen.

De zinsnede «tenzij in die bijlage anders is aangegeven» is onder a opgenomen in verband met proces 43. Onder de afvalstoffen, genoemd in 43.1 worden namelijk niet die afvalstoffen gerekend, die vallen onder de uitzonderingen U.1 en U.2 van bijlage III.

Artikel 4

In het eerste lid is bepaald dat de aanwijzing van gevaarlijke afvalstoffen geen betrekking heeft op niet afgegeven of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen. Dit lid vloeit voort uit de definitie die in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer wordt gegeven van het begrip huishoudelijke afvalstoffen. Daaruit volgt dat niet afgegeven of ingezamelde (bestanddelen van) huishoudelijke afvalstoffen die als gevaarlijke afvalstoffen worden aangewezen, tevens zouden blijven vallen onder het begrip huishoudelijke afvalstoffen. Dit is gelet op de systematiek van het hoofdstuk Afvalstoffen niet wenselijk geacht. Artikel 4, eerste lid, strekt ertoe dit te voorkomen.

Het derde lid vormt de grondslag voor de lijst van uitzonderingen (bijlage III). De lijst van uitzonderingen heeft alleen betrekking op afvalstoffen die ingevolge de stoffenlijst als gevaarlijke afvalstoffen zouden zijn aangewezen. Voor de processenlijst heeft de lijst van uitzonderingen dus geen betekenis.

Artikel 5

Ingevolge artikel 21.6, zesde lid, van de Wet milieubeheer kan een besluit als het onderhavige niet eerder in werking treden dan een maand na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin het wordt geplaatst. In artikel 5 is dit uitdrukkelijk geregeld. Artikel 5 biedt bovendien de mogelijkheid om de verschillende bepalingen of onderdelen daarvan op een verschillend tijdstip in werking te laten treden. De noodzaak om bepalingen van het besluit op een verschillend (later) tijdstip in werking te laten treden, zal zich voordoen wanneer de benodigde verwijderingsstructuur voor bepaalde gevaarlijke afvalstoffen nog niet gereed is, waardoor de doelmatige verwijdering van die afvalstoffen in het geding kan komen.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. G. M. Alders